

รายงานการเสวนา เรื่อง
“สำนัก ฯ จะอยู่ หรือ ยุบ อย่างไรในประวัติศาสตร์”
ถอดเทป เสวนาเนื่องในวาระครบรอบ 40 ปี สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร

ตลอดปี 2552 สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ได้จัดให้มีกิจกรรมเนื่องในวาระครบรอบ 40 ปี หลายหลายกิจกรรม เช่น การวิจัยการดำเนินงานหลักสูตรบัณฑิตอาสาสมัคร ในระยะ 40 ปี การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การประชุมร่วมกับอดีตบัณฑิตอาสาสมัครในภูมิภาค และการเสวนา เรื่อง “สำนัก ฯ จะอยู่หรือยุบอย่างไรในประวัติศาสตร์” ในวันเสาร์ที่ 28 พฤศจิกายน 2552 ณ ศูนย์ฝึกอบรมบัณฑิตอาสาสมัคร ศูนย์รังสิต ถือเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เป็นการ นัดพบปะสนทนา แลกเปลี่ยน เรื่อง การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต(บัณฑิตอาสาสมัคร) ซึ่งมี ผู้เข้าร่วมวงเสวนาแลกเปลี่ยนรวมทั้งสิ้น 69 คน ประกอบบุคลากรด้วย 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. กลุ่มบัณฑิตอาสาสมัคร 59 คน ประกอบด้วยบัณฑิตอาสาสมัครเก่า ตั้งแต่รุ่นที่ 1- รุ่นที่ 40 และบัณฑิตอาสาสมัครรุ่นปัจจุบัน คือรุ่นที่ 41 ดังนี้ รุ่นที่ 1 ได้แก่ รศ.พรรณยุพา นพรัตน์ นายเชาวณิต จิโรจน์กุล นางสาวชุดิมา พัวผดุงดิษฐ์ รุ่นที่ 2 พระครูอรุณกิจ นันทคุณ นางสาววิภา พูนเพียร และนางสาวประจวบลาภ อริยะวนกิจ รุ่นที่ 3 นายบรรจง ปุริวรรธนะ นายเดช พุ่มคชา และนางสาวมยุรี คำประเสริฐ รุ่นที่ 4 นายจรินทร์ บุญมัธยะ นางฉลวยวรรณ ปัญญา รุ่นที่ 5 นางสาว เจริญลาภ สักคะวัฒนะ นางสาวรัตนา เทพาพิพย์ และ รศ.สุรัสวดี หุ่นพยนต์ รุ่นที่ 6 นายณพชัย แดงดี เลิศ รุ่นที่ 9 นายวินัย เชิญอักษร รุ่นที่ 10 ดร.นรเศรษฐ์ พิสิฐนันพร นางภวานา นาคะพินธุ รุ่นที่ 11 นายจารุวิทย์ บุนนาค รุ่นที่ 16 นายกฤษณ์ ชื่นอารมณ และนางเนียรศิริ หรินาอดิศัย(สมถวิล น่วม รัศมี) รุ่นที่ 18 นายโกมุท เสืองามเอี่ยม รุ่นที่ 23 นางสาว ประกาย รัชยาทร รุ่นที่ 24 นายมงคล สุวรรณศิริ ธิลปี่ รุ่นที่ 27 นายทศพงศ์ พจน์ธีรสติชัย รุ่นที่ 30 นางสาวเรวดี อุลิต นางสาวปะลาณี สกกุลโต รุ่นที่

31 นายสมโชค จันทุตันโท รุ่นที่ 33 นางสาวศรีสุข มงกุลวิสุทธิ นางสาวศิริสุข คุรุฑะ รุ่นที่ 37 นายด่วนรุสดี จะนือรง นายชัยนาวุฒิ ช่อมณี นายวงศกร เอียดเอื้อ รุ่นที่ 38 นายฉัฐกร เวียงอินทร์ นายเกียรติศักดิ์ แสงสว่าง รุ่นที่ 40 นางสาวจรรวธรรม รัตนโสภะ นางสาวคณิงนิจ วรรณประภา นางสาวมาติกา เรี่ยวแรง นางสาวนันท์นภัส วชิระสมบุรณ์ นายภาณุภูมิ เชื้อสวอย นายเศรษฐวุฒิ อูรา และ บัณฑิตอาสาสมัครรุ่น 41 รวม 18 คน ได้แก่ นายเกริกฤทธิ์ ประทุมทอด นายเกียรติศักดิ์ พินทอง นายขวัญชัย ประดิษฐ์สิน นายจรงค์ เมพัฒน์ นางสาวจิระพร แพงคำสอน นายฐพัชร โคตะนายทรงกลด ขาวแจ้ง นางสาวนันทนา บัณฑิตาโสภณ นางสาวนุรุฐดา อาลีลาเต๊ะ นางสาวเนตรนภา ป้องคำ นายไฉนรัชต์ แคนดง นางสาวปัญจารีย์ ปราบใหญ่ นางสาวปิยนุช นามแสน นายภูริวัฒน์ ทองมาก นางสาวรัตติกาล สุวรรณรินทร์ นายริชาน ดาหะมิ นายสุวิทย์ ราชวงษา และ นายอุสมาน แวบือชา

2. กลุ่มอดีตผู้อำนวยการและอาจารย์ที่ปรึกษา 5 คน ได้แก่ รศ.สุขุม อัดวาอุฒิชัย รศ.ดร.วรวุฒิ หิรัญรักษ์ รศ.ศุภรัตน์ รัตนมุขย์ รศ.เต็มใจ สวรรณทัต และ ผศ.ชลิต ทองปลิว (อ.ที่ปรึกษา)

3. กลุ่มอื่น ๆ 5 คน ได้แก่ นางสาวพิมพ์ขวัญ พันธุมาศ นักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์(บุตรสวานายอรรธรพ พันธุมาศ บอ.รุ่น13) นางสาวอำพา แก้วกำกง (สถาบันเอเชีย) นางสาวอาภาวรัศมิ ณะมณี (สถาบันเอเชีย) นางสาวตติลักษณ์ บุญธรรมจิระวุฒิ นักศึกษา ป.โท หลักสูตร ศศ.ม.ชนบทศึกษาและการพัฒนา และนายกฤษฎณ์ เกษแก้ว

เพื่อเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์หน้าหนึ่งของการดำเนินงานหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต(บัณฑิตอาสาสมัคร) จึงขอเสนอรายงานการเสวนาครั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดตามศึกษาพัฒนาการการดำเนินงานหลักสูตรนี้ต่อไปในอนาคต

รศ.สุรัสวดี หุ่นพยนต์ ผู้อำนวยการสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร

กล่าวต้อนรับและแนะนำผู้เข้าร่วมเสวนา

นายเดช พุ่มคชา(บอ.3)

“สำนักบัณฑิตอาสาสมัครจะอยู่หรือจะยุบ (อย่างไร)ในธรรมชาติ ไม่ได้หมายความว่าให้ยุบ แต่ต้องการพูดอย่างท้าทาย อันนี้เป็นความในใจจริงๆ เพราะตนเองเติบโตและหากินเลี้ยงลูก จนกระทั่งมีชื่อเสียง ก็โตมาทำงานนี้ และปีนี้ก็เข้ามาเป็นกก.บริหาร เข้ามาทำวิจัย ก็มาคิดว่า เราเหมือนลูกเมียเก็บของสังคม พอไปที่ไหนก็บอกดีๆ ในวงวิชาการก็พูดดีทั้งนั้น แต่เราจะทำอย่างไรกัน ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าต้องยุบ หรืออะไร แต่หมายความว่าเราต้องสะกิดอารมณ์กัน อันนี้เป็นอารมณ์ส่วนตัว จึงบอกว่าเราต้องมานั่งคุยกันหน่อย ไม่ใช่พอคุยแล้ว พรงี้ก็ยุบ แต่คุยเพื่อท้าทาย เมื่อวานก็ได้เชิญอาจารย์อุทัย(ดร.อุทัย ดุลยเกษม)ซึ่งเป็นเพื่อนกัน ก็เลยคุยกันนอกรอบแล้วว่ามหาวิทยาลัยมันพึ่งไม่ได้ ฉะนั้นเราต้องพึ่งตัวเองอย่างไร อันนี้เป็นความในใจ

รศ.สุรัสวดี หุ่นพยนต์(ผอ.ส.บอ.)

พี่เดช ได้บอกเหตุผลที่ว่า ทำไมถึงต้องตั้งชื่อหัวข้อแบบนี้ให้ทราบกันแล้ว ในฐานะที่รับผิดชอบบัณฑิตอาสาสมัครในฐานะผู้อำนวยการอยู่ในขณะนี้ และในฐานะที่เคยเป็นบัณฑิตอาสาสมัครเก่า ก็ขอเรียนให้พวกเราทราบสถานการณ์สำคัญขององค์กร คือเรื่องการเงิน เพราะการที่จะมีบัณฑิตอาสาสมัครออกไปอยู่ในชนบทได้หรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับ ณ เวลาปัจจุบัน งบประมาณที่สำนักบัณฑิตอาสาสมัครได้รับ โดยที่เราใช้เรื่องอื่น ๆ อย่างประหยัดที่สุด เราสามารถผลิตบัณฑิตอาสาสมัครได้เพียงปีละ 20 คนเท่านั้น นี่ก็เต็มที่ไม่ต้องใช้อย่างอื่น ไม่ต้องมีงบประมาณอะไร ยกเว้นตัดงบเรื่องของบุคลากรที่จำเป็นต้องจ่ายประจำแน่นอน ส่วนที่เหลือไม่ต้องทำอะไรอื่น ก็จะสามารถผลิตอาสาสมัครได้ 20 คน ในช่วงที่ อ.วรวิติ เป็นผู้อำนวยการ ย้อนไป อาจารย์อยู่ 2 สมัยก็อยู่ 6 ปี เมื่อ 5 ปีที่แล้ว เราได้รับเงินช่วยเหลือ โดยขอทุนผ่านสถาบันปวช ทำให้ได้ทุนในการผลิตบัณฑิตอาสาสมัครเพิ่มปีละ 10 คน ต่อเนื่องกัน 5 ปี บางองค์กรให้ตลอด 5 ปี บางองค์กรให้ไม่ตลอด 5 ปี บางองค์กรตอนให้เราปีแรก สองปี แล้วเขาก็เจ๊งไปก็มี จากนั้นเขาก็ไม่ได้ให้เราต่อ

แล้วพอจบ 5 ปีแล้ว เรา คือ ส.บอ.ก็ทำหนังสือขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานนั้น ๆ ไปใหม่อีกครั้งหนึ่ง ก็ปรากฏว่าขณะนี้ยังไม่มีใครตอบรับให้การสนับสนุนมาเลย นี่เป็นเรื่องที่คงต้องพยายามหาทุนมาสนับสนุนต่อไป

เมื่อถามว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เองละ สนับสนุนในส่วนนี้อย่างไรบ้าง คำตอบก็คืองบประมาณจากมหาวิทยาลัย ซึ่งขณะนี้เมื่อมหาวิทยาลัยตัดมาให้หน่วยงานแล้ว เราก็จัดการเอาเอง อย่างที่เรียนไปแต่ดันถ้าเราไม่ใช่อะไรเลย ไม่ใช่ในการพัฒนามากนัก เราก็จะจัดการผลิตบัณฑิตอาสาสมัครได้ 20 คน ส่วนเงินที่เราขอสปอนเซอร์สนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เราก็คำนวณค่าใช้จ่ายทั้งหมด ทั้งบัณฑิตอาสาสมัคร ก็มีค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทาง ไปได้ 4 เทียว ค่าใช้จ่ายในการนิเทศงานบัณฑิตอาสาสมัครของอาจารย์ที่ปรึกษาและของสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร เหลือ เราใช้ค่าใช้จ่ายส่วนนี้อยู่ปีละ 80,000 บาทต่อคน

ถามว่าแล้วในฐานะผู้อำนวยการสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ณ เวลาปัจจุบันคิดอย่างไรบ้าง ส่วนหนึ่งคิดว่าสถาบันการศึกษาทุกแห่งไม่สามารถอยู่ได้ด้วยงบประมาณราชการอย่างเดียว ศิษย์เก่าจำเป็นต้องสนับสนุน ถ้าศิษย์เก่าเข้มแข็ง แข็งแรง ระดมการสนับสนุน ก็จะทำให้ตรงนี้น่าดีขึ้น ที่ผ่านมามองเป็นเพราะว่า เรายังไม่ได้ระดมกำลังจากบัณฑิตอาสาสมัครเก่า มาช่วยสนับสนุนองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสนับสนุนการผลิตบัณฑิตอาสาสมัครให้มากขึ้น ซึ่งตนเองกำลังมองว่า ถ้าค่าใช้จ่ายบัณฑิตอาสาสมัครปีละ 80,000 บาท ต่อคน บัณฑิตอาสาสมัครเก่าสามารถที่จะสนับสนุนตรงนี้บ้างได้ไหม สำหรับคนรุ่นเก่าแก่อาจพอสนับสนุนได้ ซึ่งก็ได้เรียกร้องให้บัณฑิตอาสาสมัครรุ่นเก่าๆ 1 คน สนับสนุนค่าใช้จ่ายบัณฑิตอาสาสมัคร 1 คน ใน 1 ปี เป็นเงิน ปีละ 80,000 บาท แต่บัณฑิตอาสาสมัครเก่าอาจรวมกันเป็นรุ่นก็น่าจะสนับสนุนได้บ้าง หลายคนยังบอกว่าปีนี้รวบรวมแล้วกินเหล้าสูบบุหรี่มากกว่านี้อีก เพราะฉะนั้นก็คิดว่าส่วนหนึ่งถ้าบัณฑิตอาสาสมัครเก่าในแต่ละรุ่น อาจไปคุยกันว่าจะสนับสนุนเข้ามาที่กองทุนผลิตบัณฑิตอาสาสมัคร เพื่อที่จะมีเงินจำนวนหนึ่งเพิ่มเข้ามา ทำให้มีบัณฑิตอาสาสมัครเพิ่มขึ้นตรงนี้ได้ไหม

คำถามต่อไป ทำไมเราต้องการที่จะเพิ่มขึ้นจำนวน เราก็รู้ว่าการเตรียมการสอน หนังสือ สอน 20 คน กับ 30 คน หรือ 40 คน ไม่ได้หนักมากขึ้นเท่าใดนักในเรื่องของการเรียนการสอน ไม่ได้เพิ่มภาระมากขึ้น อาจเพิ่มในส่วนของการติดตามภาคสนาม ซึ่งต้องเป็นงานหนัก และต้องการจำนวนคนมากขึ้น แต่ถ้าหากมีวิธีการจัดการต่างๆ ที่ดี ก็จะลดภาระได้ เพราะขณะนี้บัณฑิตอาสาสมัครเก่าส่วนหนึ่ง กระจายอยู่ตามต่างจังหวัดหลายคนพิจารณาตนเองเลยว่า ยินดีจะเรื่องสำรวจพื้นที่ ติดตามงานภาคสนามไปด้วย เราก็ต้องใช้วิธีการจัดการแบบนั้น วันนี้เราได้มาร่วมกันตรงนี้ ก็อยากจะเปิดว่าเราจะคุยกันในประเด็นนี้อย่างไรบ้าง และขอเชิญพี่จรินทร์รุ่น 4 เป็นผู้ดำเนินรายการในวันนี้ เชิญพี่จรินทร์ค่ะ

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ขอบคุณครับ ถือว่าได้รับเกียรติอย่างยิ่งจาก ผู้อำนวยการใหม่ หอมคนนี้เราจะมีแต่ผู้อำนวยการเก่าๆ ต่อไปนี้ ยกเว้นจะได้คนชื่อ “ใหม่” มาเป็นผู้อำนวยการอีก วันนี้รู้สึกทราบบ้างใจ ที่ได้พบกับอดีตผู้อำนวยการหลายท่าน รวมทั้งมีอาจารย์ที่ปรึกษา และรุ่น 1 ก็มาเยอะ พี่เขานิเทศไม่เจอนานมาก เพราะรุ่นที่ผมเข้ามาพี่ก็ออกไปเป็นปลัดอำเภอ บอ.รุ่น 2 ก็ได้พบหลวงพี่บ่อยหน่อย ในฐานะ ประธานมูลนิธิบัณฑิตอาสาสมัคร

รศ.สุรัสวดี หุ่นพยนต์(ผอ.ส.บอ.)

ลืมบอกไปว่าในปีที่ผ่านมามูลนิธิบัณฑิตอาสาสมัคร ก็ได้สนับสนุนการผลิตบัณฑิตอาสาสมัครด้วยกัน อีกทั้งยังช่วยบริจาคเงินและระดมทุนให้ด้วย

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

แสดงว่าผู้อำนวยการรุ่นเก่าที่สัมพันธ์อยู่กับมูลนิธิบัณฑิตอาสาสมัคร ก็มี ส่วนช่วยงานผลิตบัณฑิตอยู่ เขาให้ผมพูดก็เหมือนสมัยที่เป็นหนุ่ม อาจซำๆ น้อยหรือเปล่าก็ไม่รู้ ตัวเชียร์ก็รุ่น 3 ที่หมั่นไส้กันมาตลอด แต่ว่าเดี๋ยวจะมีตัวช่วยอีก เพราะผมอาจจะอยู่ไม่ตลอด ท่าน นรเศรษฐ์ ผู้เชี่ยวชาญภาษาเขมร เป็น ดร. ที่ไปจบภาษาเขมรจากออสเตรเลีย (ภาษาเขมรเรียนที่อื่นอาจไม่ถึงปริญญาเอก) ก็คงมาช่วยแทน

ชื่อหัวข้อนั้น ผมก็งงเหมือนกัน “สำนักบัณฑิตอาสาสมัครจะอยู่ หรือยุบ อย่างไร ในธรรมชาติ” ไม่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยอื่น เพราะที่อื่นเขาไม่ใช่ สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ที่สงขลานครินทร์เขาใช้ “โครงการบัณฑิตอาสา” ซึ่งไม่มี “สมัคร” (ซึ่งไม่มีสมัครไปไม่กี่วันนี่เอง) ผมจำเรื่องนี้ได้เพราะผมเป็นคนเขียนหนังสือเรื่องหนึ่งที่อ.ตุ้ย(ฉายาบรรณ ชินะโชติ ปริญญา บอ.รุ่นที่ 4) ได้ทำในช่วงนั้น วันที่ครบรอบ 72 ปี อาจารย์ป๊วย ผมบอกว่าผมอยากเปลี่ยนชื่อโครงการบัณฑิตอาสาสมัคร ให้เหลือแค่โครงการบัณฑิตอาสาที่พอ ตัดคำเสนียดออกไป ตอนนั้นโมโหมากเพราะ

ในช่วง 6 ตุลา เขากล่าวหาว่า สำนักฯ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นแหล่งซ่องสุม มีอาวุธต่างๆ อันนี้หมดเรื่องไปแล้ว

เข้าสู่เรื่องนี้อีกแล้วกัน ความจริงมาถึงแล้วได้กินข้าวห่อและคุยไปนิดนึงกับ อ. นรเศรษฐ (นรเศรษฐ พิสิฐพันธุ์ บอ.10) ซึ่งตอนนี้สอนอยู่ที่มหิดล ทราบมาว่าบทบาทของอาจารย์ด้านการสอน การวิจัยกับการให้บริการสังคมในแต่ละสถาบันนั้น ประมาณว่ามีการกำหนดสัดส่วนเป็น 30:70 หรือ 40:60 ซึ่งผมก็ไม่รู้ไม่เข้าใจ ระบบพวกนี้นัก แต่เขาก็พูดถึงความอยู่รอดในการเป็นอาจารย์ในสถาบันให้ผมฟัง แล้วเขาก็บอกว่าการที่สำนักบัณฑิตมณฑลจะอยู่หรือยุบก็ต้องพิจารณา

ผมก็บอกว่าโครงสร้างของราชการยังงี้ ง่ายๆ สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ก็ไม่มียุบ ตามความเข้าใจของผม แต่ถ้าในเชิงของอุดมคติ จิตวิญญาณ ความเป็นอาสาสมัคร (ซึ่งอาจารย์ป่วยก็เคยพูดถึงคำนี้บ่อย แม้แต่ในหนังสือเล่มนี้ก็หาอ่านได้ในปัจฉิมกถา วันที่ 3 ตุลา 2519 ที่ชยันต ที่เราไปฟังท่านพูดอยู่ แล้วก็เอามาพิมพ์หนังสือในหลายๆ ครั้ง) คือจิตวิญญาณของการเป็นบัณฑิตอาสาสมัครต่างหาก มันควรจะอยู่หรือควรจะยุบ เพราะฉะนั้นมันมีทั้ง 2 ด้านคือ ด้านวัตถุและด้านจิตใจ ก็อยากให้ทุกท่านติดตามสำนวนที่เขาตั้งประเด็นขึ้นมา ว่า สำนักบัณฑิตอาสาสมัครจะอยู่หรือยุบอย่างไรในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และให้รอบจักรวาลหน่อยว่า แต่ละท่านจะมองคำว่า “บัณฑิตอาสาสมัคร” “สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร” หรือ “ความเป็นอาสาสมัคร” ตามความเข้าใจและประสบการณ์ความคิดของท่าน และมามองที่ตัวสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ซึ่งตอนนี้เรามีบัณฑิตอาสาสมัครจนกระทั่งถึงปัจจุบัน 41 ปี ถ้าคูณ 25 คน เราก็มีบัณฑิตอาสาสมัครประมาณ 1,000 คน ตัวเลขบวกลบไปจากนี้ก็ไปดูเอา

41 ปี เรามีคนเฉพาะในส่วนที่มาสังกัดเป็นบัณฑิตอาสาสมัครในโครงการนี้ประมาณ 1,000 คน บริจาคมาคนละ 500 บาท คนละ 1,000 บาท ก็คงจะได้หลาย (เอาใจอาจารย์ใหม่หน่อยที่จะมาช่วยกัน บางคนจะให้มากกว่านั้นก็ได้อ) ฉะนั้นหลายๆ ท่าน 1,000 คน แล้วเราก็มีความเป็นสถาบันพอสมควร เป็นที่รู้จักทั้งเก่าแก่ มีชื่อเสียงในเชิงตัวสถาบัน ตัวบุคคล ต่างๆ มากมาย แต่พิเศษใช้คำว่าเปรียบเสมือน “เมียเก็บ” ทุกคนเห็นด้วย เข้าใจ และก็ให้การต้อนรับ แต่ไม่ค่อยมีการสนับสนุน ช่วยกัน หรือร่วมกันเท่าที่ควร เปรียบเสมือนเมียเก็บ เราคงไม่ได้มาแคร์ที่ตรงนั้น เพราะแต่ละคนที่เข้ามาทำงาน ไม่ว่าจะเข้ามาเป็นอาจารย์ ฝ่ายบริหาร นักวิชาการ รวมทั้งที่อาสาเข้ามาเป็นตัวบัณฑิตอาสาสมัครเอง เข้ามาด้วยด้วยความคิด จิตใจบางอย่างของตัวเอง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันกับแนวคิดที่ท่านอาจารย์ป่วยวางไว้ แล้วเราก็ได้สืบทอดกันมา

ในวาระที่มาถึงวันนี้และอาจมีงานต่อไปข้างหน้า ก็ขอเชิญทุกท่านมาระดมสมอง ระดมความคิดกันว่า เราคิดว่าบัณฑิตอาสาสมัครในเชิงของอุดมคติ หรือจิตวิญญาณ ในเชิงของสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ที่มีกระบวนการในการผลิตสร้าง ความเป็นอาสาสมัครในสังคมไทย ควรจะเดินต่อไปข้างหน้าอย่างไร จะสัมพันธ์กับสังคม กับองค์กรหรือหน่วยงานอาสาภายนอก กับมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยต้นสังกัดคือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เองอย่างไร จึงจะทำให้ความเป็น

อาสาสมัครที่พวกเรา ทั้งเห็นด้วยและปฏิบัติต่อกันมาอย่างยาวนาน ได้บรรลุเป็นอุดมคติเดียวกัน ที่นี้ถ้าจะพูดถึงความเป็นอาวโสในตำแหน่ง หลายๆ ท่านก็น่าจะได้มีโอกาสกล่าวชะหน่อยก่อน ผมจะใช้ความเป็นคนที่เข้ามาเป็น บัณฑิตอาสาสมัครก่อน และค่อนข้างหายหน้าหายตาไป ห้างเหินไป ถามว่าแค่ได้ยินประโยคของคำว่า “สำนักบัณฑิตอาสาสมัครจะอยู่หรือจะยุบอย่างไรในธรรมชาติ” ท่านคิดว่าอย่างไร ผมขอเรียนเชิญพี่เชาวณิต ก่อน

รศ.สุรัสวดี หุ่นยนต์(บอ.5)

ให้ผู้หญิงก่อนไม่ได้หรือ

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ไม่ได้ ให้เลดี้เฟิร์สมานานแล้ว แต่พี่เล็ก(พรรณยุพา นพรัก) นัวันก่อนไปพูดที่ขอนแก่น จะต้องพิมพ์ซีดีแจกหรือขาย ยอดเยี่ยมมาก พูดเรื่องอาสาสมัคร ภายใน 15 นาที โดยที่ไม่ต้องคิด และไม่มีเว้นวรรคเลย ผมฟังแล้ว รู้สึก โหทำไมพี่เล็กเพิ่งจะมาพูดดีเอาปีนี้ เชิญพี่เชาวณิตก่อนครับ

นายเชาวณิต จิโรจน์กุล(บอ.1)

ขอบคุณครับ ผมเป็นคนที่ห่างเหินกับคณะบัณฑิตของเราพอสมควร แต่ว่าความรู้สึกเป็นห่วงและถามข่าวคราวก็มีอยู่ ตลอดระยะเวลา และรู้สึกว่าเมื่อทุกคนมีปัญหา พร้อมกันที่จะมาคุยกันในวันนี้ ใจผมคิดว่าคงเป็นไปได้ที่เราจะถูกยุบเลิกไป หรือจะหมดสิ้นไป เพราะเรารู้สึกว่าความร้อนแรงของรุ่นหลังๆ ของน้องๆ ก็ยังมีอยู่เต็มเปี่ยม พวกพี่ที่ไม่ได้นิ่งดูดาย ก็พยายามจะคอยสนับสนุนหรือช่วยเหลือตามความสามารถของตัวเองที่จะมีอยู่ วันนี้เห็นการรวมกลุ่มแล้ว ผมเชื่อว่าเป็นไปได้ที่จะหาช่องทางที่ดีในปีต่อไป และหาความอยู่รอดให้กับสำนักบัณฑิตอาสาสมัครของเรา ด้วยเหตุผลที่ผมคิดอยู่นี้ ผมคิดว่าเพียงพอต่อการอยู่รอดของเรา แต่วิธีการเป็นของพวกเราทุกคนที่จะช่วยกันคิดและนำมาขยายในการพบปะและพูดคุยกันในวันนี้ ครับ ผมก็ขอพูดเพียงแค่นี้ครับ

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ขอบคุณพี่เชาวณิตจริงๆ ปกติแล้วต้องนิมนต์หลวงพี่ก่อน แต่อาศัยเอาเป็นรุ่น พี่เล็ก
พร้อมจะพูดแล้ว

รศ.พรณยูพา นพรัก (บอ.1)

นมัสการพระคุณเจ้า ท่านผู้อำนวยการ เพื่อนพี่น้องพี่ชาวบัณฑิตอาสาสมัคร ได้
ห่างหายไปนานเหมือนกัน แต่ใจไม่ได้ห่างหาย เพียงแต่ภาระกิจทางด้านครอบครัว หน้าที่ แต่วันนี้
ต้องรื้อร่นมา เพราะได้ยินคำว่า “ยุบ” มันทนไม่ได้แล้ว เพราะมีความรู้สึก ว่า เห็นคุณค่า รัก และมี
ส่วนร่วม ได้เห็นภาพคนที่เรารู้เหมือนพ่อเราผู้ได้ก่อตั้งบุกเบิกมีความมุ่งมั่น และท่านให้สิ่งที่มี
คุณค่าสูง เป็นความงดงาม ในกระแสสังคมปัจจุบันความต้องการสร้างคนแบบบัณฑิตอาสาสมัคร ยิ่ง
มี แล้วทำไมเราไปไม่ถึงเป้าหมาย แล้วจะมาใช้คำว่า “ยุบ” ในส่วนตัวเห็นความทุ่มเทของคนที่เรา
เรียกว่า “เด็ก” ในขณะที่ท่านเป็นอธิการบดี ท่านบุกป่าฝ่าดงเพียงเพื่อที่จะให้เราเรียนรู้ว่าชนบทอยู่
อย่างไร ท่านจะอยู่สุขสบายที่นี่ก็ได้ แต่ท่านเดินตั้งแต่ตี5-2 ทุ่ม เพื่อคว้ามีสถานีอนามัยใหม่ มี
โรงเรียนใหม่ ขอมลำบาก ท่านมองว่ากระบวนการในการเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร ไม่ใช่เพียงเพื่องาน
เฉพาะกิจที่บัณฑิตอาสาสมัครไปทำในปีนั้น ๆ แต่มันหมายถึง เป็นกระบวนการหล่อหลอม ปลุกฝัง
จิตสำนึกของคำว่า “จิตอาสา” การมี “สำนึกเพื่อสังคม”

ไม่ว่าเมื่อเราได้ผ่านช่วงเวลาของการเป็นบัณฑิตอาสาสมัครแล้ว เราจะไปอยู่ใน
ตำแหน่งไหน สำนึกนั้นก็ยังอยู่ในใจเรา แม้กระทั่งตัวเองหลายครั้งก็เหนื่อย เบื่อกับงานบริหารในยุค
ปัจจุบัน แต่หลายครั้งก็ต้องกระตุ้นตัวเองแรงๆ ว่า ถ้าเราเหมือนคนอื่น เราก็ไม่น่าจะใช่คนที่เคยผ่าน
“ความเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร” มา มันก็ทำให้เราละเลย อย่างน้อยการมีจิตอาสาและสำนึกของคำว่า
“เพื่อสังคม” เพื่อชาวชนบท เพื่อคนด้อยโอกาส มันน่าจะยังคงอยู่คู่กับเรา ได้เห็นความทุ่มเทของ
อาจารย์รุ่นก่อนๆ หลายท่าน ที่สืบสานเจตนารมณ์ เราน่าจะเลืกคิดถึงคำว่า “ยุบ” หรือ “ไม่ยุบ”
เพียงแต่เราน่าจะลงมาดูลึกๆ ว่า แล้วปัญหามันเกิดจากอะไร ถ้าเป็นเรื่องเงิน แล้วทางออกมันจะมี
ทางออกในรูปแบบไหน มันยังมีอีกหลากหลายรูปแบบ ต้องถามตัวเองว่าแล้วทำไมมหาวิทยาลัยถึง
ไม่สนับสนุนเรา เราเคยเข้าไปเป็นกลุ่ม ไปพูดต่อรองหรือไม่ หรือเราเคยมีรูปแบบอื่นที่เราจะสามารถ
หารายได้ ช่วยกันได้ไหม ดิฉันมั่นใจว่าหลายคนที่นี่ยังมีศักยภาพในการร่วมไม้ร่วมมือกันอยู่ มัน
ไม่ใช่ยากเกินไป เรามีอดีตบัณฑิตอาสาสมัครที่เป็นที่ปรึกษารัฐบาล ทำไมเราไม่ปรับเปลี่ยนรูปแบบ
ว่า สมมุติบริบทสังคมเปลี่ยนแปลงไป การที่เราจะเดินตามเส้นทางเดิมอาจไม่สวยงามแล้ว แต่เราจะ
ปรับเปลี่ยนรูปแบบใดที่ยังนำเสนอจิตวิญญาณของความเป็นอาสา เข้าไปในหลากหลายรูปแบบ มัน
ไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่ในวง บัณฑิตอาสาสมัคร ฉะนั้นเรื่องเงินไม่น่าจะใช้เรื่องใหญ่ หรือไม่น่าจะเป็น
ปัญหาเลย หรือถ้าจะพูดเรื่องงานวิชาการก็สะกิด เดช (พุ่มocha) อยู่ ก่อนที่จะมานั่งดูผลงานวิจัย
หลายเรื่อง ค่อนข้างจะดูที่คุณภาพสารนิพนธ์ ถ้ามองลึกๆ สมัยที่ดิฉันเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร มองว่า
เจตนารมณ์ของท่านอาจารย์ป่วยไม่ใช่ “ความเลอเลิศทางวิชาการ” แต่มุ่งเน้นกระบวนการในการ

สร้างสำนักกรรหล่อหลอมคน และณ ตรงนั้นก็เป็นอีกภาระกิจหนึ่งเมื่อเราไปอยู่ในชนบทไปเรียนรู้เขาเราพบปัญหาอะไรเราก็สะท้อนออกมา โดยเฉพาะนำปัญหาเหล่านั้นมาแลกเปลี่ยนในกลุ่มเรา โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อที่จะร่วมกันแก้ไขปัญห งานสารนิพนธ์มันแก้ไขปัญหได้ ถ้าปัญหายู่ตรงนั้นเราอาจใช้รูปแบบกรรมการหรือพี่เลี้ยงเข้ามาช่วย มันก็ไม่ใช่เรื่องใหญ่ บางครั้งฉันมีความรู้สึกว่ามันน่าจะเป็นจุดที่เป็นทาง 2 แพร่งที่เราจะได้มาทบทวนตัวเองว่า แท้ที่จริงปัญหามันคืออะไร มันไม่ใช่ที่เราเดินไปไม่ถึงเป้าหมายแล้วเรามาว่าเป้าหมายเสีย แต่ถ้าเราคิดว่าสิ่งนั้นดีมีคุณค่า มันก็เหมือนมรดกของปู่ตาขายที่เราจะต้องสืบทอด รักษา ไม่เช่นนั้นก็เป็นเรื่องน่าละอายต่ออาจารย์เราที่ทำนได้บุกเบิกทุ่มเทเพื่องานนี้ เพราะฉะนั้นถึงอย่างไร ก็ไม่เห็นด้วยกับการยุบ แต่ว่าการปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือการลงลึกไปช่วยนั่งคิดถึงปัญหาแล้วช่วยกันแก้ไข นั่นคือความคิดเห็นเบื้องต้น ขอบคุณค่ะ

นายจรินทร์ บุญยวัชระ(บอ.4)

จากพี่เล็ก ถวายมาที่หลวงพี่ ในฐานะประธานมูลนิธิบัณฑิตอาสาสมัคร ยังไม่ต้องพูดเรื่องยุบก็ได้ แต่ว่าหลวงพี่ในช่วงที่ผ่านมาในฐานะเป็นบัณฑิตอาสาสมัครและในฐานะประธานมูลนิธิบัณฑิตอาสา ได้มีส่วนร่วมอย่างไรในการสนับสนุนงานผลิตบัณฑิตอาสาสมัคร ของสำนักฯ อย่างไม่ และหลวงพี่มีส่วนช่วยงานอาสาสมัครในสังคมประเทศไทย หลวงพี่ไปทำอะไรลองเล่าให้ฟังสักนิด

พระครูอรุณกิจ นันทคุณ (หลวงพ่ินพดล บอ. 2)

ในส่วนมูลนิธิ รุ่นที่เข้ามาเป็นประธาน รับต่อมาจากอาจารย์ อายุมูลนิธิยังไม่มากทุนไม่มาก และคนที่มาระดมอยู่ในมูลนิธิก็ยังไม่กว้างขวาง เมื่อเทียบกับต๋วย (ฉลวยวรรณ ปัญญา) เป็นรองประธาน ก็คุยว่าศิษย์เก่าเรายังไม่โต และศิษย์เก่าเราไม่ค่อยมีพลังทางการเมือง ทางธุรกิจ ไม่ค่อยมีกำลัง ก็เลยโตไม่เร็ว แต่มันก็ยังไม่ช้า เหมือนคนยังไม่โต ตัวเองมารุ่น 2 ก็เพิ่งจะ 60 มันยังไม่โต แต่ตอนนี้ต้องคิดแล้ว พอพูดถึงวาระก็หมดแล้ว คราวที่แล้วเราจัดคล้ายแบบนี้ที่ภาคเหนือ ก็พูดฝากเอาไว้ก็หายเงียบไปเลย ถือเป็นความบกพร่องของเราที่ไม่ได้ต่อ และก็อยากให้ครบทุกภาค และมาเริ่มคิดก่อน เพราะที่ผ่านมาได้รวบรวมไว้ เป็นเพื่อนที่ยังไม่ได้มีอิทธิพลกับสำนัก แต่เป็นเพื่อนที่เดินไปด้วยกันกับสำนักฯ รวบรวมศิษย์เก่า กระตุ้นให้เข้ามาบ้าง ให้เขามีกิจกรรมในสังคมไม่หยุด แต่วันนี้ที่ฟังจากผู้อำนวยการก็ทำให้คิดเป็นจริงเป็นจังมากขึ้น ว่าภายในปีนี้จะต้องมีบทบาทของมูลนิธิ

เข้ามา เดี่ยวเราต้องมาช่วยกันคิดว่าวิธีการคำนวณ ว่าเพิ่มอีกเท่าไรจึงจะคุ้มทุนที่มีอยู่เดิม จาก 20 ควรเพิ่มเท่าไร และมูลนิธิรับภาระตรงนี้ได้ไหม และคนร่วมพันคน ถ้าเราตั้งเป้าตรงนี้ สมมุติ 10 พันคน 1000 คนจะหาไม่ได้เสียหรือ เริ่มคิดเป็นจริงเป็นจัง

นายจรินทร์ บุญมัธยะ(บอ.4)

บอกผู้อำนวยการด้วยอีกหลายคนก็ได้เยอะ

พระครูอรุณกิจ นันทคุณ (หลวงพ่ินพดล บอ. 2)

ก็ฝากโจทก์ไว้ โจทก์ใหญ่เดี่ยวเดช (เดช พุ่มคชา) คงจะขึ้นไว้ อันนี้เอาโจทก์เฉพาะหน้าไปก่อนว่า คิดไว้ในใจเงียบๆ แล้วว่า ไม่เกิน 10 ควรทำได้ในปีนี้ แต่ว่าจะอย่างไร ไม่ใช่ประธานมูลนิธิคนนี้แล้ว เพราะหมดวาระแล้ว ก็ขอฝากโจทก์เอาไว้ว่า การแสดงเจตนารมณ์ที่จะสมัครด้วยตัวเอง ไม่ต้องแนะนำใคร สังคมเขากำลังเริ่มเอาโจทก์นี้ขึ้นมา มันมีคณะกรรมการพลังงานระดับเขต ซึ่งเป็นกฎหมายใหม่ เขากำลังออกแบบเพื่อแก้โจทก์ ที่บอกว่าเวลาใครจะทำความดีต้องบอกอีกคนให้เสนอชื่ออีกคน เราจะมาเริ่มทำแนวโน้มใหม่ว่าใครอยากเป็นประธานให้ลองสมัครดูสิ

นายจรินทร์ บุญมัธยะ(บอ.4)

ไม่เอาแบบมาแอบเสนอใครซะใหม่ พี่เดช ไม่ต้องมาเสนอผมอีกแล้วนะ เดี่ยวเสนอตัวเอง

พระครูอรุณกิจ นันทคุณ (หลวงพ่ินพดล บอ.2)

ไม่ต้องมาแอบเสนอใคร เราลองมาเอาอย่างนี้ไหม เสนอตัวเอง แล้วครบ 3 คน ก็จับฉลากเลย ผู้อำนวยการก็เสนอได้นะ กรรมการมูลนิธิ ไม่ได้เฉพาะศิษย์เก่าบัณฑิตอาสาสมัคร ฝากโจทก์ไว้แค่นี้ก่อน เดี่ยวค่อยคุยกันต่อ

นายจรินทร์ บุญมัธยะ(บอ.4)

เป็นประเด็นแรกเกี่ยวกับงานมูลนิธิ แล้วเรื่องเกี่ยวกับงานอาสาสมัครของหลวงพี่

พระครูอรุณกิจ นันทคุณ (หลวงพ่ินพดล บอ.2)

งานอาสาสมัครก็ธรรมดา บัณฑิตอาสาสมัครมันก็ต้องเป็นอาสาสมัครตลอดชีวิต ที่น่าสนใจจะต่อเนื่องไปสักนิด ปีที่แล้วมีสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ก็เริ่มกันจากประชาชนจากบัณฑิต เขามีแนวคิดอาสาสมัครอีกแบบหนึ่งว่า คนที่เป็นบัณฑิตไม่จำเป็นต้องจบปริญญาตรีก็

ได้ เขาก็เอามาสมัครเป็นอาสาสมัคร แล้วก็ทำงานอยู่ในพื้นที่ เรียกว่า “บัณฑิตคืนถิ่น” มีคน 99 คน การผลิตบัณฑิต ใช้น้อยกว่า ต่อเดือน 2 – 3 พันบาท รายจ่ายค่าบริหารรวมประมาณ 8 – 9 ล้านบาท (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน) สนับสนุน แต่โอเคหมายความว่า สังคมต่อมาได้ทำได้ 99 คน นี่ก็จะเป็นโจทย์ว่า ถ้าเรายังมีอาสาสมัครอยู่เราจะมีรูปแบบใหม่ๆ บ้าง รูปแบบเดิมที่มีอยู่แบบของมหาวิทยาลัยก็ไม่ได้ว่า แต่รูปแบบใหม่ลองผลิตแนวใหม่ๆ ขึ้นมาบ้าง เพราะ พอช. ก็ไม่แน่ว่าเขาจะต่อ เพราะเป็นแบบปีต่อปี ไม่ทราบว่ารัฐบาลจะให้เงินมาได้หรือเปล่า

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ในส่วนการเสริมสร้างความเป็นอาสาสมัคร นอกเหนือจากเราทำร่วมกับสำนักฯ แล้ว ในส่วนที่ใครไปอยู่ที่ไหน วงการไหน ก็ยังมีกระบวนการในการทำต่างๆ มากมายกันพอสมควร เช่นช่วงหนึ่งที่ รุ่น4 จำลอง(นายจำลอง พันธุ์ไม้) ไปที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ก็ไปสร้างโครงการ บัณฑิตอาสาพัฒนาชนบท ซึ่งตอนนั้นเป็นแบบ 2 ปี ตอนหลังเจียบหายไป พี่บรรจงรู้ใหม่ ที่ขอนแก่น เขาอยู่หรือยัง

อ.บรรจง ปุริวรรณชนะ (บอ.3)

ที่ขอนแก่นเขาอยู่ไปแล้ว เพราะว่าที่เป็นปัญหาด้านการเงิน เงินไม่มี

รศ.พรรณยุพา นพรัก (บอ.1)

พี่เล็กไปพูดครั้งที่แล้ว ดร.สมศักดิ์ ศรีสันติสุข ท่านก็บอกว่าท่านยังอยากฟื้นฟูขึ้นมา และยังเต็มใจ ยังเห็นคุณค่าอยู่ ส่วนตัวยังคิดว่าถ้าคนน้อย ถ้าเราไม่มีปัญหาเรื่องเงิน เราก็ใช้รูปแบบ เครือข่ายเข้ามาร่วมมือกันก็ได้ อย่างรุ่นที่ให้ทาง มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่งโควต้ามา เราก็ได้คัดเลือกที่ คิดว่ามีคุณภาพดีที่สุด มันก็สามารถสร้างเครือข่ายหรือปรับรูปแบบได้ หรือเสริมรูปแบบได้ ใน กิจกรรม

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ไปช่วยพี่เล็กสร้างที่ มหาวิทยาลัยนเรศวรเลยดีกว่า บางคนเคยเจอผมที่เชียงใหม่ บอกว่า เฮ้ย..จรินทร์ ไปช่วยหน่อยสิ สร้างแบบนี้ แต่แล้วแต่ละท่านมักจะมีภารกิจไม่ว่าเรื่องหางบ ผมว่าเขาหาได้ แล้วจนกระทั่งล่าสุดที่ผมไปช่วยเพื่อนที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตั้งมาครบปีที่ 5 แล้ว วันที่ตั้งก็พามาดูงาน มอศ. และพามาพบ ผู้อำนวยการวรวิดิ(รศ.ดร.วรวิดิ หิรัญรักษ์) มา เรียนรู้จากพวกเราที่นี่ ตอนแรกกะว่าจะอยู่สัก 3 ปี พอมาถึงรุ่น 4 รุ่นเดียวกัน ..ตอนนี้ก็มา 5 รุ่นแล้ว เขาก็มีปัญหาเรื่องเงิน เรื่องงบ แต่เขาก็ต้องหาทางสานต่อไป สิ้นเดือนนี้ก็จะมาเจอกัน รุ่นแรก ประกาศรับ 10 คน มาสมัคร 100 กว่าคน สอบไปสอบมารับไว้ 30 คน เหลือ 13 ผู้ชาย 1 คน รุ่น 2, 3,

4, เลขรับ 20 – 30 คนตลอด เพราะตลาดต้องการมาก ขนาดอาจารย์บอกว่าทำไมที่นี่ไม่มีคนสมัครแล้วไปอยู่ 4 จังหวัดภาคใต้ แล้วเป็นคนท้องถิ่นด้วย จนกระทั่งมาถึงรุ่น 5

รศ.พรณยูพา นพรัก (บอ.1)

เพื่ออยากฟังท่านผู้อำนวยการ ในอดีตว่าในแง่งบประมาณว่าทำไมธรรมชาติถึงไม่ให้ความสำคัญ เราเข้าใจที่ผ่านมามีโครงการค่อนข้างยึดติดกับตัวบุคคลคืออาจารย์ป่วย แต่ ณ ปัจจุบัน เราก็ยังเป็นรุ่นลูกศิษย์ดันๆ ที่ยังตามเส้นทางท่านอยู่ ว่ามันเกิดปัญหาอะไรขึ้นมา ทางฝ่ายมหาวิทยาลัยถึงลงงบประมาณนี้ หรือในทัศนะของท่านซึ่งบริหารอยู่ว่าจะมีรูปแบบในการแก้ปัญหาตรงนี้อย่างไรก่อน ประเด็นที่เป็นจุดใหญ่ คือเรื่องงบประมาณ

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ทั้ง 2-3 ผู้อำนวยการ เดี่ยวจะต้องช่วยกันอภิปรายตรงนี้หน่อย โดยเฉพาะอ.วรวิทย์ ที่ถูกพาดพิงมา อยู่ตั้ง 2 สมัย อยู่ได้ไง หาเงินมาได้แค่ 5 ปี แล้วก็ไม่ต่อด้วย เชิญผู้อำนวยการวรวิทย์ ครับ

รศ.ดร.วรวิทย์ หิรัญรักษ์(อดีต ผู้อำนวยการ ส.บอ.)

ขอบคุณครับ นมัสการพระครู สวัสดิ์ศิษย์เก่าบัณฑิตอาสาสมัคร ผมเองเป็นผู้อำนวยการช่วงปี 2545 - 2550 มาจบชีวิตราชการที่สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร คือเดิมเป็นอาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์และเกษียณ แล้วมาเป็นผู้อำนวยการจนกระทั่งพ้นตำแหน่งไป ก็ดีใจที่ได้พบทั้งศิษย์เก่าและอดีตผู้อำนวยการ ผมเองไม่ได้เป็นศิษย์เก่าบัณฑิตอาสาสมัคร แต่ถ้าเทียบรุ่นจะต้องเป็นรุ่น 1 ก็จะขอเล่าประวัติส่วนตัวที่จะพาดพิงถึงสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร และบัณฑิตอาสาสมัครรุ่นปัจจุบันจะรู้ว่ารุ่นพี่เขาเป็นอย่างไร ผมเข้ามาเรียนที่ธรรมศาสตร์ในช่วงปี 2508 – 2512 ก็รุ่น 1 บัณฑิตอาสาสมัคร ในช่วงที่เข้ามาเป็นนักศึกษาผมก็จะทำ 3 อย่างคือ 1 เรียนหนังสือ 2 ตอนเย็นไปเดินร้องเพลง สมัยนั้นมีวงดนตรี มีคอนเสิร์ตบ่อยเราก็จะไปร่วมงาน อาศัยประเภทแอบเข้าไป เดินตามเข้าไปไม่ได้ชื่อตัวเอง แล้วก็มาเป็นกรรมการนักศึกษา และก็ได้รับเชิญให้มาร่วมงานบ่อยๆ แต่ก็ต้องไปยืนสูทจากรุ่นพี่ เพราะไม่มีจึงต้องไปขออาศัยเขา เพราะสมัยนั้นเป็นแบบนั้น นักศึกษาจะเน้นเรื่องการเดินร้านัก ศึกษาหญิงจะนั่งกระโปรงราตรี ขาว สวย เราประเภทสุนัขมองเรือบิน ก็ได้แต่มอง เพราะไม่มี ต้องไปยืนเสื้อนอกเขามาใส่ ไม่มีรถเก๋งมารับสาวๆ อีกส่วนหนึ่งก็คือ 3) ปิดเทอมมีค่ายอาสาพัฒนาชนบท เราก็ได้อาศัยไปกับค่ายอาสาพัฒนาชนบท ได้กินฟรีด้วย และก็ได้ไปเที่ยวด้วย และได้ไปอยู่ที่ปัตตานี ไปทำงานอาสาสมัครที่ปัตตานีอยู่หลายปี ไปสอนหนังสือ ก็เกิดจิตสำนึกอาสาสมัครด้วย

วันหนึ่งในปี 2512 ประมาณเดือน มค. - กพ. กำลังเรียนอยู่ปี 4 คณะศึกษาศาสตร์ตอนนั้นชื่อ ป่วย อึ้งภากรณ์ ได้เรียกประชุมนักศึกษาปี 4 ทั้งหมด ในฐานะคณะ "พวกเธอก็มาเรียนมี 3 อย่าง คือ ไปเรียน เต้นรำ ไปออกค่ายอาสา การออกค่ายอาสานั้นก็ไปตั้งค่ายอยู่ด้วยกัน แล้วตอนกลางคืนก็ไป ตีกลองร้องป่าว ร้องรำทำเพลง และสนุกสนาน แล้วไปสร้างโรงเรียนมา หลังจากนั้นก็ได้มีใครไปดูแล แต่คณะคือ อ.ป่วย จะสร้างโครงการอาสาสมัครแบบใหม่ โดยที่อาสาสมัครจะต้องไปอยู่ในชนบทคนเดียวทั้งปี ก่อนไปจะต้องมาเรียนที่มหาวิทยาลัย และไปอยู่ในชนบทอย่างน้อย 7 เดือน แล้วกลับมาเขียนรายงานเรียกว่า สารนิพนธ์ ซึ่งถ้าจบแล้วก็จะได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิต ถ้าหากทำงานก็จะได้เงินเดือนสูงกว่าคนจบแล้วไปทำงาน 1 ชั้น ให้ผู้แทนนักศึกษาไปสำรวจความคิดเห็นว่าจะมีคนสนใจกี่คน ผมตอนนั้นเป็นผู้แทนนักศึกษาก็ได้รับมอบหมายจาก อ.ป่วย ให้ไปดำเนินการสำรวจในธรรมศาสตร์ ปรากฏว่ามีคนสนใจไม่กี่คนในธรรมศาสตร์ เพราะส่วนใหญ่คิดว่าจบแล้วจะไปทำงาน จะไปเรียนต่อ ป.โท ในต่างประเทศ

แต่อย่างไรก็ตามผมก็ได้รับการคัดเลือกจากอาจารย์ป่วย ให้มาเป็นอาจารย์ในเวลาต่อมา ในปี 2512 เดือน มิถุนายน วันที่ 14 แต่ประมาณวันที่ 12 มีนักศึกษา บัณฑิตอาสาสมัครรุ่นที่ 1 เข้ามาเรียนแล้ว ท่านบัณฑิตอาสาสมัครรุ่น 1 คงจำได้ ผมก็เป็นอาจารย์และอาจารย์ป่วยได้ส่งให้เรียนปริญญาโทที่คณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งอาจารย์ป่วย ก็สร้าง 2 โครงการขึ้นมา คือหลักสูตรบัณฑิตอาสาสมัคร กับหลักสูตรปริญญาโทภาษาอังกฤษที่คณะศึกษาศาสตร์ ผมก็เข้าเรียนทางนั้น ทางบัณฑิตอาสาสมัครตอนนั้นเป็นโครงการประกาศนียบัตรบัณฑิตอาสาสมัคร อยู่ที่อาคารสโมสร (อาคารสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา หน้าตึกคณะรัฐศาสตร์) จำได้ว่าอาจารย์ป่วย ได้รับอาจารย์ภิรมย์ จันทาร เข้ามาดูแลโครงการ ฯ ผมก็ไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องจนกระทั่งเรียนจบปริญญาโทก็เข้ามาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา บัณฑิตอาสาสมัครที่ผมเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รุ่น 5 คุณเจริญลาภ สักกะวัฒนะ ในฐานะตัวอาจารย์ก็ได้มีโอกาสไปเยี่ยมบัณฑิตอาสาสมัคร ซึ่งเวลามาเป็นอาจารย์เขาถามว่าไปอยู่ไหน ผมบอกว่าไปไกลที่สุด ก้นดาร์ที่สุด เพราะว่าเราในฐานะอาจารย์เองก็ไม่ได้มีโอกาสไปด้วยตนเอง ก็เลือกไปไกลที่สุด

ตอนที่ผมไปเยี่ยมก็คิดว่า สงสัยจะไม่ไหวแล้วผู้หญิงคนนี้ บัณฑิตอาสาสมัครคนนี้นี้คงไม่ไหว เพราะว่าเดินทางก็ลำบาก ที่ก้นดาร์ จะหาน้ำอาบก็ไม่มี ต้องไปไกล ต้องอาศัยเด็กนักเรียนไปช่วยหิ้วมา แล้วก็ต้องทำงานหลายอย่าง ต้องไปช่วยพ่อแม่อุปการะทำนา ซึ่งผมมาอยู่กับบัณฑิตอาสาสมัครรุ่นปัจจุบัน มันห่างกันเยอะ ต่างกันเยอะมาก บัณฑิตอาสาสมัครปัจจุบันไปไหนก็สะดวก มีโทรศัพท์มือถือ แล้วยังเอาโน้ตบุ๊คเข้าไปด้วย แต่รุ่นพี่ที่แม่พิการก็เรียนจนจบ แล้วก็สามารถออกไปทำงานประกอบอาชีพเป็นทนายความเพราะจบนิติศาสตร์(นางสาวสมสมัย บอ.รุ่นที่ 6) และสามารถมีการงานทำได้อย่างดี อันนี้ก็อยากพูดให้บัณฑิตอาสาสมัครรุ่นปัจจุบันได้รู้เป็นตัวอย่าง

ข้ามชื่อต่อมาช่วงที่ผมเป็นผู้อำนวยการ และหลังจากนั้น ปี 2545 เข้ามาเป็นผู้อำนวยการโดยเสนอโครงการจากประสบการณ์ที่สัมผัสอาจารย์ป่วย และเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตอาสาสมัคร โดยเสนอโครงการไว้ว่าเมื่อผมเข้ามาเป็นผู้อำนวยการ ผมจะทำให้สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร พัฒนาขึ้นมาเป็นวิทยาลัย ไม่ใช่จะยุบนะ จะพัฒนาสำนัก ๆ ขึ้นมาให้เป็นวิทยาลัย และให้มีโครงการนานาชาติ สามารถเป็นศูนย์ฝึกอบรมอาสาสมัครในด้านอาสาสมัครระดับนานาชาติ ก็ทำได้บางส่วนก็คือในช่วงที่เป็นก็ได้รับนักศึกษาจากเขมรมาเรียน มาฝึกแล้วก็ให้ประกาศนียบัตรไป มีการส่งนักศึกษาบัณฑิตอาสาสมัครไปลงพื้นที่ที่ประเทศลาว และก็ยังขยายไปภูฏาน ส่งอาสาสมัครไปเวียดนาม แต่ไม่เคยพูดว่าจะยุบนะครับ มีโครงการคิดอยู่หลายอย่างเลย

แต่สิ่งที่ผมเข้ามาครั้งแรกก็สะอึก คือสะท้อนใจก็คือว่า บัณฑิตอาสาสมัครของเราเรียนไม่ค่อยจบ จบภายใน 1 ปี น้อยมาก บางคนเข้ามาเรียนแบบฉาบฉวย พอมีงานใหม่ก็ลาออกไปหางานใหม่ บางคนพอออกไป อยู่สนาม 7 เดือน ก็สนุกสนาม พอถึงช่วงเขียนสารนิพนธ์ก็ไม่ทำต่อ ส่วนหนึ่งอาจโทษรุ่นพี่ แต่ที่มานี้ไม่ใช่ซะครับ ท่านที่มานี้ดีหมด คือรุ่นพี่บัณฑิตอาสาสมัครเรียนแล้วไม่ยอมจบ ไม่ยอมจบเพราะคิดว่าเป็นผีเสื้อจะโบยบินไปเรื่อยๆ เรียนเอาประสบการณ์ ไม่กลับมาเขียนสารนิพนธ์ พอวันที่มีการเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า ผมไม่ใช่เป็นศิษย์เก่า แต่ในฐานะอาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็มาขึ้นดู มีงานเลี้ยงก็กินเหล้าเมากัน โดยคิดว่าเป็นบัณฑิตอาสาสมัครต้องกินเหล้าเก่ง พี่บัณฑิตอาสาสมัครก็พาน้องมากินเหล้า บอกว่าจะเป็นบัณฑิตอาสาสมัครต้องกินเหล้าให้เป็น เพื่อจะให้คุยกับชาวบ้านได้ง่าย ก็เมากันละเหะ ตั้งแต่นั้นไม่ทันไปออกพื้นที่เลย และบางคนก็บอกว่าไม่ต้องเรียนให้สำเร็จก็ได้ สารนิพนธ์ไม่ใช่สาระสำคัญ เพราะการที่เป็นบัณฑิตอาสาสมัครเราต้องการเข้าไปเรียนรู้ชีวิต เราเข้าไปใช้ชีวิตก็เพียงพอแล้ว แต่ความจริงไม่ใช่ซะครับ การเป็นบัณฑิตอาสาสมัครต้องเรียนให้สำเร็จ เพราะจะต้องใช้ภาษีประชาชน ใช้จ่ายตลอดตั้งแต่เรียนและออกพื้นที่ ใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินทั้งหมด ตัวเองไม่ได้ออกเลย ถ้าไปเรียนปริญญาโท หรืออะไร ต้องเสียเงินค่าเล่าเรียนเอง หรือจะไปโฮมสเตย์ ไปต่างจังหวัด ก็ต้องเสียเงิน ฝรั่งไปอยู่ชนบทเสียเงินคนละตั้งเท่าไร 3 – 4 วัน เสียเป็นหมื่น แต่นี่บัณฑิตอาสาสมัครไปรัฐบาลต้องให้เงิน

ผมเข้ามารัฐบาลให้งบประมาณเพียง 20 คน ผมคิดรณรงค์จะทำอย่างไรให้เพิ่มจำนวนบัณฑิตอาสาสมัครให้ได้ ก็ไปเจอท่านประธานสถาบันป๊วย เป็นศิษย์เก่าอาจารย์ป๊วย คือท่านปริดิยาธร เทวกุล ท่านเป็นผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย ผมก็ไปนำเสนอว่าขณะนี้เรากำลังมีปัญหา เขาก็บอกให้ทำโครงการไป ท่านก็วิ่งค้นหาให้ เพราะท่านเป็นลูกศิษย์อาจารย์ป๊วย และท่านก็มีพาเวอร์อยู่ ท่านก็ไปขอมหา ธนาคารต่างๆ ให้มา 5 ปี ต่อเนื่อง 10 ทุน ผมไปขอสมาคมศิษย์เก่าคณะเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นที่อาจารย์ป๊วยอยู่ท่านก็ให้มา และหลวงพี่ประธานมูลนิธิบัณฑิตอาสาสมัคร ท่านก็ให้มา ทำให้เราได้เงินเข้ามา แต่พอกลับมาที่สำนักฯ ลูกศิษย์ ก็ไม่จบอีก หลายคนเรียนไม่จบ เป็นอย่างที่ว่า ผมก็ต้องกลับมาทบทวนว่าทำอย่างไรให้จบ ผมก็ระดมความคิดทั้งอาจารย์ ทั้งศิษย์เก่า ก็ทำให้ในที่สุด 30 คน ก็สามารถจบ 26 คนในปีถัดมา นี่ก็คือความพยายามพัฒนามาเรื่อยๆ

ขณะเดียวกันก็พยายามดูแลในเรื่องของอาจารย์ที่เราเมื่อนั้นเข้ามาเมื่ออาจารย์ 7 คน ตอนหลังออกไปเหลือ 5 คน แต่ปรากฏว่า 5 คนกลับมีผลงานมากกว่า 7 คนอยู่ คือ มีอาจารย์ 7

คน ผลงานไม่มี แต่พอมีอาจารย์ 5 คน ผลงานออกมาดี เดินเห็นสะดวก นี่เป็นเพราะว่าอาจารย์ 2 คน ที่ออกไปท่านไม่ได้ตั้งใจจะเข้ามาอย่างจริงจัง หรือทุ่มเท เพราะว่าผ่านเข้ามา และผ่านออกไป อยู่ก็สร้างปัญหาให้กับสำนักฯ อันนี้พูดจริงๆ เพราะออกไปแล้ว อาจารย์ที่เหลืออยู่ก็ช่วยกันพัฒนา หาเงิน โดยการจัดอบรมโครงการพิเศษ บุคลากรก็ช่วยกันทำงานเต็มที่ไม่มีปัญหาอะไร มีโครงการอบรมเข้ามาเพื่อที่จะให้เรามีรายได้เข้ามา มีการเอานักเรียนมาฝึกอบรมและส่งไปพัฒนาชนบท ก็ขยายกิจกรรมออกไป แต่ในแง่ของมหาวิทยาลัยเขามีเกณฑ์ของ สมศ. หรือของ กพร.เข้ามาวัด เขาเทียบบัณฑิตที่จบไปกับงบประมาณที่ใช้ อย่างคณะพาณิชยฯ หรือคณะเศรษฐศาสตร์ เขามีบัณฑิตจบไปหลายพันคน แต่ก็ได้ไม่ได้บอกค่าเล่าเรียนให้ ค่าใช้จ่ายก็เลยน้อย ของเรามีเด็กอยู่ 25 คน แต่ละคนใช้เงินเป็นแสนที่รัฐบาลออกให้ เมื่อเทียบต่อหัวมีนักศึกษาจบน้อย แต่ใช้เงินเยอะ เขาก็คิดว่าผลงานมีน้อย ก็ส่งผลให้งบประมาณลดลง

ฉะนั้นทางแก้ก็ว่าทำอย่างไรบัณฑิตที่มีอยู่ต้องจบให้มาก ภายใน 1 ปี แล้วออกไปมีงานทำมีผลงานสร้างเกียรติประวัติ เช่น ได้รับการยกย่องเป็นอาสาสมัครดีเด่น หรือทางคณะอาจารย์ที่เหลืออยู่ (ซึ่งผมก็ไม่ได้อยู่แล้ว) ก็ต้องคิดโครงการใหม่ ๆ ทำยังไงเปิดตัวสำนักบัณฑิตอาสาสมัครออกไปสู่สังคมมากขึ้น การประชาสัมพันธ์ หรือการจัดโครงการพิเศษ เช่น โครงการอาสาสมัครสำหรับผู้บริหาร อย่างคณะรัฐศาสตร์ คณะบัญชีเขามีโครงการ MBA สำหรับผู้บริหาร คณะรัฐศาสตร์มีโครงการบริหารรัฐกิจสำหรับผู้บริหาร สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร อาจจัดโครงการประกาศนียบัตรบัณฑิตสำหรับผู้บริหาร ก็เชิญคนที่ทำงานแล้วมาเข้ารับการอบรม เพราะเวลานี้กระแสของการทำงานเพื่อสังคมมีสูงขึ้น ผมไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่น ก็เห็นคนแต่งตัวใส่สูท ผูกไท มาเดินเก็บขยะตามถนนในช่วงเที่ยง เพราะเขาถือว่า CSR(Cooperate Social Responsibility) คือการมีจิตสำนึกต่อสังคม เพราะฉะนั้นพนักงานธนาคาร ผู้จัดการ พนักงานบริษัท ตอนเที่ยงจะต้องมาเดินถือถังเก็บขยะเสร็จแล้วก็กลับไปทำงาน หรือคนที่จะไปสมัครงานเขาก็จะถามก่อนว่า ตอนเป็นนักศึกษามีประวัติการทำงานบริการสังคมหรือไม่ หรือว่าเป็นอาสาสมัครหรือไม่ คนที่เป็นอาสาสมัครจะได้รับการยอมรับเข้าทำงาน ฉะนั้นนี่เป็นสิ่งที่เราจะต้องนำจุดนี้มาใช้ สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร อาจจะจัดโครงการบัณฑิตอาสาสมัครสำหรับผู้บริหาร ให้คนที่ทำงานแล้วเข้ามารับการอบรม แต่ว่าต้องเป็นลักษณะเรียนเสาร์ – อาทิตย์ เช่น เสาร์ – อาทิตย์ นี้ เรียนเชิงวิชาการ เสาร์ – อาทิตย์หน้าพาไปชนบทไปทำงาน หรือไปโฮมสเตย์ ก็แล้วแต่ และได้ศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตชนบท ได้ร่วมกิจกรรมกับชาวชนบท อันนี้ก็จะ เป็นโครงการที่ทำให้เรามีรายได้เข้ามาได้ เพราะคนที่มาเรียนก็จะเป็นคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแล้ว นี่ก็เป็นโครงการที่ยกตัวอย่าง หรือการจัดอบรมสัมมนาวิชาการนานาชาติเกี่ยวกับเรื่องอาสาสมัคร เราก็น่าจะทำได้ แทนที่เราจะคิดว่าเราจะยุบแล้วนะ เรามาคิดว่าเราจะพัฒนาอย่างไรให้เจริญก้าวหน้าขึ้น จะระดมศิษย์เก่า เน้นอนศิษย์เก่าเราอาจจะไม่ใหญ่เหมือนคณะพาณิชยฯ หรือคณะอื่นๆ ที่เขามีศิษย์เก่าไปทำงานในเชิงธุรกิจ แต่เราก็มีศิษย์เก่าที่มีเครือข่ายมาก สามารถที่จะมาร่วมกันได้ อันนี้ก็เป็นทางที่จะพัฒนารับ ขอบขอบคุณครับ

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ขอบคุณอาจารย์ครับ อาสาสมัครของเรานี้เป็นอาสาสมัครเพื่อประชาชน ไม่ใช่เพื่อการค้าหรือเพื่อกำไร อย่างที่หลวงพี่ก็บ่นว่ายาก พลังทางเศรษฐกิจไม่ค่อยมี ท่านอาจารย์เต็มใจ(ผศ. เต็มใจ สุวรรณทัต) อยากเพิ่มเติมอะไร และต่อไปเชิญท่านอาจารย์สุขุม

ผศ. เต็มใจ สุวรรณทัต(อดีตผู้อำนวยการ ส.บอ.)

สวัสดีครับ เพื่อนบัณฑิตอาสาสมัครทุกท่าน มีสาระที่เราพูดกัน 3 ประเด็น ประเด็นแรกคือความสำคัญของบัณฑิตอาสาสมัคร ซึ่งหลายท่านได้พูดไปแล้วว่ามีความสำคัญมากในสังคมไทย ประเด็นที่ 2 คือ สำนักบัณฑิตอาสาสมัครเราควรเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคมให้เหมาะสมกับสถานะได้อย่างไร และประเด็นที่ 3 คือ แหล่งเงินทุนสนับสนุนโครงการของเรา ก็เป็น 3 ประเด็น

ประเด็นแรกคงไม่ต้องพูดถึงเพราะความสำคัญของโครงการนั้นมาก สังคมจะอยู่เป็นสุข เกิดจากความรับผิดชอบในตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะ CSR เดิมนั้นได้พัฒนาเป็น Social Enterprise ธุรกิจเพื่อสังคม

ผมขออนุญาตพูดประเด็นที่ 2 คือ การเปลี่ยนแปลงสำนักบัณฑิตอาสาสมัครอย่างไรให้เหมาะสม วิชาการของบัณฑิตอาสาสมัครได้ปรับตัวของตัวเราเองอยู่ตลอดเวลา เดิมนั้นเราส่งนักศึกษาเข้าไปพัฒนาพื้นที่ ทำการเรียนรู้แล้วให้มองความสำคัญของความเป็นบัณฑิตว่าเป็นไปอย่างไร ต่อมาเราก็ปรับตัวว่าบัณฑิตอาสาสมัครนั้นต่อ ป.โทได้ เพื่อก่อให้เกิด Demand ในการมาเรียน และให้ความสำคัญโครงการ ต่อมาเนื่องจากสังคมได้มีองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) นอกจากเราเคยส่งไปที่พื้นที่ช่วยสอนแล้ว เรายังส่งไปช่วยทำงานในองค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นต้น หรือเราจะส่งไปที่องค์กรต่างๆ ที่ไม่แสวงหากำไร เช่น องค์กรพัฒนาเมือง ซึ่งก็ต้องการบุคคลต่างๆ มาก ก็น่าที่จะเป็นไปได้ แต่ที่สำคัญและอยู่เหมาะสมกับตอนนี้ ที่เราทำบางส่วนเช่น 4 จังหวัดภาคใต้ เป็นเรื่องสร้างความสำคัญและสามารถที่จะของงบประมาณได้ วิธีของงบประมาณในปัจจุบันประมาณ 5 ปีที่แล้ว ห้ามนอเล็กๆ ขอใหญ่ๆยาวๆ และมีประเด็นสำคัญ เช่น ในเรื่องการแก้ไขปัญหา 4 จังหวัดภาคใต้ สร้างความเข้าใจกันก็น่าจะดี และมีโครงการที่สมเด็จพระเทพฯได้เสด็จไปต่างประเทศและสร้างโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับประเทศลาว ผมยังไม่สนับสนุนให้ไปนครวัดนครธมนะครับ เอาเฉพาะลาวก็แล้วก็น่าที่จะทำได้และให้เห็นความสำคัญ

ที่นี้มาสู่ Social Enterprise เนื่องจาก CSR ในปัจจุบันก็มองว่า องค์กรอาสาสมัคร องค์กรเพื่อสังคมต่างๆ ควรที่จะเป็นองค์กรที่เลี้ยงตัวเองได้ และทำงานเพื่อสังคมโดยไม่เน้นว่ามีกำไรหรือไม่มีกำไร ก็พยายามหา Contribution จากสังคมเข้ามา ฉะนั้นเราก็ควรจะเข้าไปติดต่อกับพวกเหล่านี้ ซึ่งน่าจะไ้งาน เช่น TDRI เพราะว่า อาจารย์อัมมาร สยามวาลา หรือ ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร ก็

เข้าใจเรื่องนี้ดี เวลาทำงานวิจัยที่จะขอข้อมูลในต่างจังหวัดที่แท้จริง เราก็เป็นแหล่งสนองตอบข้อมูลให้ได้ เราก็ทำสัญญาจะสนองตอบข้อมูลต่างๆ แล้วก็ท่านจะให้ทุนเราสักกี่ทุนต่อปี หมายถึงแหล่งทุนสนับสนุน ผมอยู่ในกรรมการสมาคมเศรษฐศาสตร์ มธ. ถ้ามีคำขอเรื่องเกี่ยวกับโครงการบัณฑิตอาสาสมัคร หรือโครงการอาจารย์ป่วย เราไม่ขัด ปีนี้น่าจะขอไปสัก 2 ทุน ก็น่าที่จะได้ เพราะสมาคมนี้ถ้าเกี่ยวอะไรกับคณะเศรษฐศาสตร์ เกี่ยวกับอาจารย์ป่วย จะสนับสนุน BOT(ธนาคารแห่งประเทศไทย) หรือสถาบันป่วย ผู้อำนวยการต้องไปคุยกับคุณปริศยาทรให้ชัดเจน เพราะบุคคลนี้มีกำลังเข้มแข็งและมีจิตใจมุ่งมั่นที่จะรักษาสถาบันอาจารย์ป่วย เพราะฉะนั้นคนนี้พูดกับผู้ว่าคุณธาริยาาก็ได้ เพราะฉะนั้นก็น่าที่จะมองในแง่ดี

แต่ที่สำคัญที่สุดของสภาพการณ์มหาวิทยาลัย ผมมองว่าจะต้องเลี้ยงตนเองได้เพิ่มขึ้น เพราะมหาวิทยาลัยทุกแห่งภายในปีสองปีนี้ จะออกจากระบบราชการหมด ไม่มีเหลือ ถึงแม้ธรรมศาสตร์จะออกเป็นอันดับสุดท้าย แล้วรัฐบาลจะให้งบประมาณสนับสนุนไม่เพิ่มขึ้น เป็นลักษณะตายตัวต่อหัวนักศึกษา เพราะฉะนั้นก็น่าที่จะมองแหล่งที่จะพึ่งตนเองได้มากขึ้น เพราะเขาบอกว่างบประมาณส่วนใหญ่ให้มหาวิทยาลัย แต่ทำไมประณมศึกษาน้อยนัก ทำไมมัธยมศึกษาน้อยนัก เมื่อเทียบต่อหัวต่อคน เพราะฉะนั้นสังคมจะไปสู่การกระจายโอกาส กระจายรายได้มากขึ้น เพราะฉะนั้นบัณฑิตอาสาสมัครที่สำเร็จไปแล้ว หรือกำลังจะสำเร็จก็ต้องช่วยกันหาช่องทาง ที่จะทำให้นักบัณฑิตอาสาสมัครของเราขยายตัวได้ต่อไป

ต่างประเทศใช้วิธีการแลกเปลี่ยนบัณฑิตอาสาสมัคร เช่น เราแลกเปลี่ยนทุนระหว่างธรรมศาสตร์กับญี่ปุ่น ต่างประเทศมาเราจ่ายทุนให้เท่ากับสภาพความเป็นอยู่ของคนไทย เราส่งไปเขาจ่ายให้ตามสภาพความเป็นอยู่ของต่างประเทศ คือเขาจ่ายให้เยอะ เพราะค่าครองชีพสูง อันนี้เราก็ได้เปรียบ และเราก็ทำงานอาสาสมัครได้ดี อันนี้คือสิ่งที่อยากฝากไว้

นายจรินทร์ บุญมัธยะ(บอ.4)

ขอบคุณครับ ก็คงซึ่งช่องทางบางแหล่งที่น่าจะมีส่วนร่วมสนับสนุนได้ เดี่ยวคงจะฟังและรวบรวมไว้ทั้งหมดทีเดียว อาจารย์ชลิต(ผศชลิต ทองปลิว) ยกมือจะไป ผมกำลังจะให้อาจารย์พูดก่อนไป มาแล้ว กาแฟก็กินแล้ว อาจารย์เป็นที่ปรึกษาอย่างยาวนาน ฟังแล้วแนะนำอะไรหน่อยก็ได้ครับ ให้ข้อคิดนิดนึง

ผศ.ชลิต ทองปลิว (อดีตอาจารย์ที่ปรึกษาศึกษาบัณฑิตอาสาสมัคร)

แห่มทวงค่ากาแฟ ค่าข้าวห่อ รุ่น 4 ทำไม่ต้องทวง ตอบคำถามไม่ได้เลยสักอย่าง ฟังแล้วงงหมด แต่ว่ามองดูสังคม ผมชอบขึ้นรถเมล์ 2 แถว รถเมล์เล็กเป็นปัจจุบัน เดี่ยวนี้สังเกตคนนั่งรถเมล์เดี๋ยวนี้ดูจะติดกาว สมมุติแถวหนึ่งนั่ง 5 คน หรือ 6 คน ฉะนั้นนั่งเสร็จแล้วรีบรื้อเอาของวางไว้ตรงนี้ตรงนั้น แล้วมีเด็กเล็กก็ให้เด็กเล็กนั่งข้างๆ อีก แทนที่จะนั่งได้ 5-6 คน ก็นั่งได้ 3-4 คน คนแก่

คนชั้นที่หลังไม่มีที่นั่ง เดี๋ยวนี้ผมไปอยู่แถวลาดกระบังใกล้กับนิคมอุตสาหกรรม มองดูแล้วคนต่างประเทศที่เป็นผู้บริหารเข้ามาเทคโอเวอร์ กิจการในเมืองไทยมากขึ้น แล้วคนไทยเราก็ก้าวไปเป็นเจ้าเข้าเขามากขึ้น ขอโทษใช้คำหยาบๆ แล้ววันดีคืนดีคนที่เป็ปลูกจ้างทั้งหลาย เย็นลงก็นั่งกับขวดเบียร์ ขวดเหล้า ขยี้ อยู่แถวนั้น เปิดตลาดนัด เสียงดังเป็นประจำ ความสุขที่เราต้องการลดน้อยถอยลง ผมกำลังมองคว้าสังคมเรามันสับสนเพิ่มมากขึ้น ผมกำลังมองว่าความสุขที่เราต้องการ ความเอื้ออาทรต่อกัน มันลดน้อยถอยลงไปมากขึ้นๆ ญาติพี่น้องทะเลาะกันมากขึ้น คนในครอบครัวก็ทะเลาะกันมากขึ้น ลูกในครอบครัวก็แตกแยกมากขึ้น ที่เห็นกันเป็นประจำคือนั่งแต่งงานกัน มีลูกอายุ 15-16 ปี ไปมีเมีย แล้วมีลูกออกมาตัวเองก็ยังไม่มีงานทำก็ต้องโยนลูกให้พ่อแม่เลี้ยง แล้วความสงบสุขมันจะอยู่ตรงไหน รู้สึกว่าสังคมมันจะสับสนมากขึ้น และใจผมเองก็สับสนมากขึ้น แต่ว่าที่มองเห็นชัดมากขึ้นก็คือ ความเอื้ออาทรในสังคมเรามันลดน้อยถอยลงมากขึ้นๆ คำว่า “จิตอาสา” ก็น้อยลง ทำอย่างไร เราจะมีหรือเพิ่มบัณฑิตอาสาสมัคร เพิ่มมากขึ้นๆ ใครมาตั้งประเด็นขุบ

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

แสดงว่าขุบไม่ได้ใช่ไหม แสดงว่าอาจารย์ก็เห็นด้วยใช่ไหมครับ ที่จะสร้างความสุข ต้องสร้างจิตอาสา

ผศ.ชลิท ทองปลิว (อดีตอาจารย์ที่ปรึกษาบัณฑิตอาสาสมัคร)

คือความเอื้ออาทรให้มีมากขึ้นๆ ทำอย่างไร หรือถ้าใกล้ๆ หลวงพี่หนอยก็ ทำอย่างไร คนเรามีเมตตามากขึ้น ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากขึ้น มีความกรุณามากขึ้น และมุขิตา แสดงความยินดีเมื่อคนอื่นสำเร็จมากขึ้น เดี๋ยวนี้มีแต่อาจารย์ขยี้กันเท่านั้น

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

โดยสรุปคืองานอาสาสมัครน่าที่จะส่งเสริมให้เพิ่มพูนมากขึ้น แข็งแกร่งเต็มที่มากขึ้น คุ่มค่ากาแฟแล้วครับขอบคุณมากครับ เชิญอาจารย์สุขุม

รศ.สุขุม อัครวฤฒิชัย (อดีตผู้อำนวยการ ส.บอ.)

ขอบคุณครับ ดีใจที่ได้มาร่วมแสดงความคิดเห็นในวันนี้ ความจริงผมจะไม่พูดในสิ่งที่อาจารย์เต็มใจและอาจารย์วรฤทธิได้พูดไปแล้ว คือผมคิดว่ามันมีหลายระดับที่ต้องพิจารณา คือปรัชญาของอาสาสมัครของเรา จิตวิญญาณของอาสาสมัครของเราส่วนหนึ่ง สองผมไม่คิดว่ามีใครคิดว่ามันเป็นสิ่งที่ไม่ดี ฉะนั้นสิ่งที่ดีทำอย่างไรจึงจะให้จรรโลงอยู่ ก็คงไม่เพียงจรรโลงอยู่อย่างที่อาจารย์ชลิทพูด ก็อยากเห็นมันขยาย คือสิ่งดีๆ ก็อยากเห็นขยาย การที่จะไรก็ตามจะจรรโลงอยู่หรือขยาย ก็อยู่ที่ว่าตัวมันเองมีบทบาทหรือมีประโยชน์มากน้อยแค่ไหนให้คนได้เห็น ฉะนั้นแนวคิดหรือ

ปรัชญาบางอย่างที่นำมาสู่การปฏิบัติที่จะอยู่ได้นาน หรือมีการขยายออกไปนั้น มันก็ต้องมีคนมาทำ ก็ต้องมีทั้งคนทั้งองค์กร ในกรณีนี้ก็มีสำนักบัณฑิตอาสาสมัครเป็นคนทำ การที่เราจะทำให้แนวความคิดตรงนี้ได้จริงได้ ขยายหรือเป็นที่ชื่นชมของคน มันก็อยู่ที่สิ่งที่ได้ทำออกไปว่าเข้าตาคนแค่ไหน การที่จะเข้าตาคนก็ต้องอยู่ที่ผลผลิต ก็คือตัวอาสาสมัคร ที่ได้สำเร็จไปจากการศึกษานี้ หรือแม้ไม่สำเร็จออกไปแล้วไปทำอะไร ให้เป็นที่ประจักษ์ของสังคม ผมคิดว่าไม่จบก็ได้ แต่การไม่จบกับจบมันมีนัยยะสำคัญต่อองค์กร เพราะอะไร เมื่อก็ถามถึงเรื่องงบประมาณ อ.วรุฒิได้พูดไปแล้ว แต่ก่อนงบประมาณผลิตบัณฑิตอาสาสมัคร ตั้งรวม 80 คน แต่แล้วทำไมจะอยู่ตรงนั้นไม่ได้ ผมคิดว่าถ้าหากงานยังคงอยู่ได้เราผลิตบัณฑิตอาสาสมัครออกไปอย่างมีคุณภาพ ผมก็คิดว่าไม่มีทางเหลือ 20 คนหรอกครับ แต่ทีนี้ของมันไม่ได้อยู่นิ่งๆ มันต้องมีการเปลี่ยนแปลง ยกตัวอย่างคุณภาพของสิ่งที่ผลิตออกไป มันก็ขึ้นอยู่กับว่าคนเข้ามาเป็นอย่างไร มันไม่ได้ขึ้นอยู่กับสำนักบัณฑิตอาสาสมัครอย่างเดียว เช่น สำนักบัณฑิตอาสาสมัครมีเจ้าหน้าที่มีอาจารย์ที่มีคุณภาพแค่ไหน อีกส่วนก็คือคนที่เข้ามาเรียนเป็นอย่างไร มันจะมีส่วนทำให้สิ่งที่ออกไปสู่สายตาสังคมเป็นสิ่งที่เขาชื่นชมหรือไม่ชื่นชม ก็มีหลายๆ ส่วน

สำหรับผมคิดว่ามันเป็นแนวโน้มมานานพอสมควรแล้วว่า ผู้ที่สนใจสมัครเข้ามาเรียนบัณฑิตอาสาสมัครมันมีการเปลี่ยนแปลง จากเดิมนั้นก็จะเรียนจาก จุฬา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เกษตร ศิลปากร ต่อมาก็จะค่อยๆ เปลี่ยนเป็นรามคำแหง จักรวรรดิค่อยเปลี่ยนมาเป็น มรภ. อันนี้ผมพูดถึงสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพราะฉะนั้นความสนใจของคนในแต่ละยุคแต่ละสมัยก็เปลี่ยนแปลงไป การที่เราจะคงคุณภาพไว้ก็ไม่ใช่เรื่องง่าย อย่างผมคิดว่าสมัยหนึ่งที่ผมเข้าไปเกี่ยวข้องนั้น ผมคิดว่าสิ่งสำคัญที่เราจะทำให้โครงการนี้ไปได้ยาวนาน คือบุคลากรของสำนักๆ ต้องมีคุณภาพ ฉะนั้นส่วนหนึ่งก็คือการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ไปศึกษาต่อป.โท มีการลาไปศึกษาต่อป.โท ก็ลาไปศึกษาต่อตั้งหลายคน เพราะเราคิดว่ามันจำเป็นที่ต้องมีการเพิ่มพูนความรู้ แล้วเข้ามาทำ เพราะฉะนั้นส่วนนี้ผมคิดว่ามันมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกัน ฉะนั้นการที่เราจะได้งบประมาณมากหรือน้อย ส่วนหนึ่งมันอยู่ที่ผลงานเราเอง

อีกอย่างผมอยากให้พวกเราตระหนัก โครงการบัณฑิตอาสาสมัคร มันไม่ใช่อาสาสมัครแบบ อพช. แต่มันเป็นโครงการศึกษาหลังป.ตรี ฉะนั้นเมื่อเป็นโครงการการศึกษา เราก็ต้องมีหลักสูตรการศึกษา มันต้องมีการสอบ เขาถึงดีคำว่าถ้าจบป.บัณฑิตอาสาสมัคร แล้วถ้ารับราชการในกรมพัฒนาชุมชน ก็จะให้เงินเดือนสูงกว่า 1 ขั้น ฉะนั้นถ้าเป็นโครงการศึกษาแล้ววิธีการผลิตบัณฑิตของเรา ก็คงไปผลิตอาสาสมัครแบบ อพช. ไม่ได้ เพราะการศึกษาจะต้องมีคุณภาพ ตรงนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญ

แล้วสำนักบัณฑิตอาสาสมัครจะทำอะไรได้ ผมคิดว่า 40 ปี มาแล้ว ถ้าสำนักบัณฑิตจะทำอะไร ควรจะเลือกทำในสิ่งที่สำนักบัณฑิตมีความได้เปรียบกว่าคนอื่น ผมคิดมานานแล้วนะครับ ผมคิดว่าสำนักบัณฑิตอาสาสมัครซึ่งมีความรู้ที่มีคุณค่าอย่างมาก คือ เรื่องการผลิตบัณฑิต

อาสาสมัคร ความรู้จากโครงการอาสาสมัคร จะเอามาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร ผมไม่มองไปโครงการปริญญาโทนะครับ เพราะผมมองว่าสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ไม่มีความได้เปรียบที่จะไปคิดโครงการ ป.โท แต่มันจะมีแหล่งความรู้ แหล่งความเชี่ยวชาญประสบการณ์ในการผลิตบัณฑิตอาสาสมัครมาตั้งหลายสิบปี ถามว่าความรู้ตรงนี้เอาไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง สำหรับผมคิดว่า น่าจะขยายเอาความรู้ตรงนี้ รวมทั้งของอาจารย์และเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร หลังจากทำโครงการประกาศนียบัตร ก็เอาความรู้นี้ไปจัดฝึกอบรมให้ผู้ที่ไม่ต้องการมาเรียนในระดับประกาศนียบัตร เพื่อไปทำงานในชนบท ผมยกตัวอย่างกรณีของ อบต. เขามีบุคลากรในหลายระดับ ซึ่งเขาอาจขาดทักษะ ขาดความเชี่ยวชาญ ในบางเรื่อง อย่างบัณฑิตอาสาสมัครเราจะมีความรู้ในเรื่องของการศึกษาชุมชนเยอะ สิ่งเหล่านี้ผมคิดว่าจะมีประโยชน์ต่อองค์กรเอกชนและทั้งองค์กรภาครัฐในระดับท้องถิ่น ที่เขาจะต้องปฏิบัติงาน ซึ่งอันนี้ผมคิดว่าสำนักบัณฑิตอาสาสมัครมีความได้เปรียบกว่าคนอื่น ความรู้อันนี้เราสั่งสมมาตั้งหลายสิบปี แล้วถ้าหากอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ในสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ยังบอกไม่ได้ว่าเรามีความรู้ในด้านนี้เหนือกว่าคนอื่น ผมก็คิดว่าเราก็ไม่ควรจะอยู่แล้ว ว่ากันตรงไปตรงมา

ในความคิดของผมคิดว่าสำนักบัณฑิตอาสาสมัครได้เปรียบกว่าคนอื่นในเรื่องนี้ ตรงนี้เห็นชัด ๆ แต่ผมมองไม่เห็นความได้เปรียบในการผลิตปริญญาโท ผมอาจเห็นแย้งคนอื่น เพราะผมคิดว่าขุมความรู้ตรงนี้ เจ้าหน้าที่อาจารย์ของเรา ก็สามารถที่จะใช้ความรู้จากการที่ไปศึกษาภาคสนาม นำข้อมูลเหล่านี้มาศึกษาวิจัยได้ แบ่งเป็นเรื่องของการศึกษาก็ได้ สาธารณสุขก็ได้ และด้านอื่นๆ อีก แล้วข้อมูลแต่ละปีก็ได้เท่ากับจำนวนนักศึกษาบัณฑิตอาสาสมัครที่ไปอยู่ในชุมชนต่างๆ การสั่งสมความรู้ตรงนี้ก็จะเป็นตัวอย่างเยอะแยะ ที่จะเอามาใช้ในการฝึกอบรมสำหรับโครงการที่ไม่ใช่โครงการการศึกษา แล้วผมคิดว่าอันนี้ทำประโยชน์ได้กว้างขวาง อันนี้จะทำให้อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ไม่ใช่เฉพาะโครงการบัณฑิตอาสาสมัครอย่างเดียว แล้วก็จะยังได้ฝึกฝนวิทยายุทธมากยิ่งขึ้น ผมคิดว่าถ้าทำอย่างนี้แล้ว ใครพูดถึงการอบรมคนจะไปทำงานภาคสนาม ต้องนึกถึงสำนักบัณฑิตอาสาสมัครก่อน เมื่อนั้นเราก็ไม่ต้องมานั่งกังวลด้วยเรื่องพวกนี้ ผมไม่อยากจะไปคิดในสิ่งที่เกินความสามารถ อย่าไปทำเลย ผมคิดว่าเอาสิ่งที่มีอยู่แล้ว ถ้าเราไม่ได้ใช้ความรู้ตรงนี้ สิ่งที่เราใช้อยู่วันนี้ก็น่าเสียดายมากๆ

ผมเองอยากคิดว่าไม่เพียงแต่สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร จะสามารถให้บริการฝึกอบรม แต่ผู้ที่ไปทำงานในภาคสนามนั้น เรายังสามารถที่จะกระเถิบให้บริการ เช่น การให้บริการบริการอบรมอาสาสมัครต่างชาติ ก่อนที่เขาจะออกไปภาคสนามเมื่อเขามาประเทศไทย ผมคิดว่าถ้าเราสั่งสมประสบการณ์ตรงนี้ จนกระทั่งเป็นที่รู้จัก ผมเชื่อว่าคนก็อยากจะเข้ามาเรียน ก็อยากจะเข้ามาใช้บริการ คนของสำนักบัณฑิตอาสาสมัครเองก็จะมียางทำคอนข้างเต็มตัว แล้วก็จะมีการเรียนรู้เพิ่มขึ้นตลอดเวลา ต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่แล้ว อย่าไปทำสิ่งที่เราไม่มี ผมคิดว่าลำบากก็ฝากไว้ตรงนี้

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ขอบคุณครับว่าจะให้ผู้อำนวยการที่เพิ่งเข้ามาล่าสุดอีกท่านหนึ่ง (รศ.ศุภรัตน์ รัตนมุขย์) แต่เนื่องจากยังไม่ได้ฟังว่าเขาบ่นอะไร ก็ขอเพียงแนะนำตัวว่าเข้ามา และตัวแทนจากรุ่น 2 ก็เข้ามาแล้ว (พี่ประจำวลากร อริยะวณกิจ) รุ่น 3 มา 3 คน อาจจะมีหลายคนมาผมมองไม่เห็น ตอนนี้นึกคิดว่าเพิ่งทักนะข้อคิดอะไรต่างๆ ความเข้าใจของแต่ละท่านที่เกี่ยวข้องในแต่ละสถานะพอสมควรแล้วประเด็นที่เราจะคุยกันในวันนี้ ผมอยากจะเชิญชวนพี่น้องว่า ให้เราคิดหาประเด็นอภิปรายร่วมกัน แสดงความคิดเห็น เสนอร่วมกันใน 3 หัวข้อใหญ่คือ

1. ในฐานะที่เราเป็นบัณฑิตอาสาสมัครไม่ว่าจะเป็นรุ่นไหน เพศไหน จะเก่าหรือใหม่สุด ในฐานะที่เราเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร เรามีความเห็นอย่างไรที่จะช่วยกันจรรโลงงานบัณฑิตอาสาสมัคร ให้ยืนอยู่และมีคุณค่าสมดังปณิธานทั้งเราและอ.ป๋วยได้ร่วมกันสร้าง สถาบันนี้มาอย่างยาวนานได้อย่างไร อยากจะให้แต่ละคนช่วยกันอภิปรายในความคิด ความรู้สึก ทั้งรุ่นเก่า รุ่นใหม่

2. ฟังจากที่หลวงพี่พูด เราก็คิดว่ามูลนิธิบัณฑิตอาสาสมัคร ก็ตั้งขึ้นมาก็หลายปีพอสมควร ผู้อำนวยการคนเดิม คือ อ.เฉลิมศรี ก็เคยเป็นประธานมาก่อน ท่านอยากให้เห็นมูลนิธิฯ มีคุณค่า มีบทบาทในด้านอาสาสมัคร ควบคู่ไปกับงานของสำนักฯ สำนักงานในระบบราชการ มูลนิธิฯ เป็นงานนอกระบบราชการ และหลวงพี่ก็ได้พูดแล้วว่า ถึงวาระที่ต้องช่วยกันผลักดัน เพราะฉะนั้นในฐานะที่เราเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นผู้อำนวยการ เป็นผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องในสำนัก เราจะช่วยกันเสนออย่างไร ที่จะทำให้นิเทศบัณฑิตอาสาสมัคร มีความเข้มแข็ง สามารถหนุนงานอาสาสมัครได้

3. แหล่งทุน แหล่งวิชาการภายนอกมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นต้นสังกัดของสำนักฯ มาอย่างยาวนาน จะให้ข้อคิดอย่างไรว่า ธรรมศาสตร์ที่กำลังจะออกนอกระบบ ควรจะทำอย่างไรกับสำนักฯ หรืองานอาสาสมัคร ที่จะสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาหรือมีบทบาทมีสถานะอยู่ในสังคมต่อไป เป็นทั้งเกียรติภูมิของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เอง ซึ่งไปหาที่ไหนไม่ได้แล้ว ไปตั้งที่ไหนก็คงไม่ได้ถึง 41 ปี ซึ่งไม่ต้องลงทุนอะไรมาก แค่จะดูแลและสนับสนุนอย่างไร เราอาจให้อคิดเพื่อฝ่ายผู้จัดจะได้รวบรวมในการนำไปเสนอ หรือต่อรองหรือขยายกับแหล่งภายนอก โดยเฉพาะจากผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเอง

เป็น 3 หัวข้อ ที่อยากจะให้ทุกท่านใช้สิทธิความเป็นอาสาสมัคร ตามความเข้าใจและประสบการณ์ตัวเอง ว่าต้องรีบพูดก่อนว่าถ้าไม่พูดแล้วเดี๋ยวลืมไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นนี้ ยกมือแล้วพูด ให้ช่วยกันเสนอ เพราะโอกาสที่จะมานั่งรวมกับแบบนี้มันไม่บ่อย มันเป็นโอกาสที่ดีที่สุด อยากจะให้คนที่เพิ่งเกษียณไปจาก สำนักบัณฑิตอาสาสมัครได้พูดก่อน

นางสาวจริญลาภ สักกะวัฒนะ(บอ.5)

ศิษย์เก่า พี่เลี้ยงเก่า พูดเรื่องนี้แล้วจริงๆ แล้วก็ยังมีทางออกและเห็นว่าไม่ควรยุบ แต่เราจะปรับกระบวนการทัศน์ของเราอย่างไร เพราะว่ามันยุ่งๆ ที่เข้ามาแต่ละคน แต่ละรุ่น แต่ละปี ก็มี

เอกลักษณ์ต่างๆ กัน พวกพี่ๆ ที่เป็นเจ้าหน้าที่ก็ได้แต่เป็นบ้าหลอม พยายามที่จะพูดคุย ฟังมองว่า หลักสูตรบัณฑิตอาสาสมัครเป็นหลักสูตรที่หล่อหลอมคน สร้างคุณภาพบัณฑิตไทย เป็นที่เดียวที่ทำได้จริง และทำอย่างจริงจัง โดยมีอาจารย์และนักวิชาการ ต้องบอกว่าทำงานกับน้องบัณฑิตอาสาสมัครไม่ว่าจะจบไปแล้วหรือรุ่นปัจจุบัน ยังทำงานอยู่ตลอดเวลา เพราะจะมีทั้งจดหมาย โทรศัพท์ อีเมลมาปรึกษาตลอด แม้จะไปทำงานแล้ว เราช่วยกันสร้างเสริม เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้สร้างตัวเองให้เป็นคนที่มีพลังกาย พลังใจ และสามารถทำงานอยู่กับคนอื่นได้ ถ้าเรามีแนวคิดในการทำงานตรงนี้ ก็จะช่วยให้เราสามารถที่จะทำงานช่วยซึ่งกันและกันได้ พวกพี่อาจเป็นคนแนะนำ แต่คนปฏิบัติคือน้อง เพราะในฐานะที่เราทำงานตรงนี้มาก่อนและมีประสบการณ์ น้องเพียงน้อมรับและลองปรับใช้

ในส่วนสารนิพนธ์ก็ยังเห็นด้วยในสมัยใหม่ค่อนข้างเป็นวิชาการเยอะ ต้องพยายามบอกอาจารย์ที่ปรึกษาหลายท่านว่าสารนิพนธ์มันอยู่ในขนาดไหน แต่อาจารย์ที่มาใหม่บางทีก็สร้างปัญหา เพราะอาจารย์มองว่าสารนิพนธ์ต้องเป็นน้องวิทยานิพนธ์ หรือเทียบเคียงวิทยานิพนธ์ อาจารย์และนักวิชาการก็ช่วยกันเพื่อให้้องทำสารนิพนธ์ได้จบ แล้วชีวิต 7 เดือนที่อยู่ในสนามมันเป็นประสบการณ์ที่ดีของน้องหลายคน แม้แต่รุ่นปัจจุบัน ระหว่างที่เราอบรมเขา เห็นข้ออ่อนตรงไหน พี่เลี้ยงก็พยายามเข้าไปช่วยเสริมและแนะนำ เขาเองก็ได้ประสบการณ์ บางครั้งก็เจ็บปวดเหมือนกัน เพราะคนในต่างจังหวัด เขามีวิถีคิดของเขา แต่น้องปัจจุบันก็มีวิถีคิดมีหน้าที่เรียนอย่างเดียว ไม่มีหน้าที่รับใช้ครอบครัวหรือเพื่อนฝูง ทุกคนต่างรู้สึก “เข้ามาคนเดียว อยากทำอะไรก็อยู่ที่ตัวของข้า บางทีทำอะไรไปจะไปกระทบใจใครก็ไม่รู้สึก” แต่เมื่อไปอยู่หมู่บ้านก็เริ่มได้คิดได้ทำปรับเปลี่ยนตัวเองมากขึ้น ตรงนี้เองที่หาที่ไหนไม่มีที่จะให้โอกาสน้องๆ ทำสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ที่ไปเรียนรู้ลองผิดลองถูกด้วยตัวเอง และได้สิ่งที่คือน้อมเข้าสู่ตัวของอาสาสมัครเอง

ส่วนเรื่องวิชาการ มองว่าต้องเป็นเรื่องจริง เพราะเราสร้างคุณภาพของคนมิใช่หรือ ซึ่งอาจารย์ป่วยก็พยายามสร้างสิ่งเหล่านี้ ให้พวกเราให้เป็นคนในลักษณะตรงนี้ ก็เลยเห็นว่าถ้าจะยุบก็ไม่เห็นด้วย ถึงแม้ตัวเองก็ออกไปแล้ว

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ขอบคุณครับ นี่เป็นปัจฉิมโอวาทของหัวหน้าไป(เจริญลาก สักกะวัฒนธรรม) ซึ่งอยู่กับสำนักฯ มา 33 ปี ขอให้พวกเราปรบมือให้เกียรติกับไป แต่ว่าจิตใจยังดีอยู่ ตอนเข้ามาตอนแรกบอกไม่อยากจะยุบ ออกไปแล้วนึกว่าอยากจะยุบ แต่ก็ยังไม่อยากจะยุบ ตอนแรกถ้ายุบเราก็ไม่ได้เข้า ตอนออกไปยุบ ก็จะไม่ได้อ่านเขียนพวกเราอีก จะเหงา ที่นี้จะเปิดเวทีแล้ว

รศ.พรณยูพา นพรัก (บอ.1)

ก่อนที่จะประเด็นจะแตกไปเยอะ พี่อยากจะหนุนประเด็นที่เป็นรูปธรรมชัดเจนก็คือ มองเห็นความหวังว่าบัณฑิตอาสาสมัครเรา ยังได้ความคิดค่อนข้างจะเด่นและเป็นรูปธรรม จากท่าน

อดีตผู้อำนวยการ 2 ท่าน ที่คิดว่าท่านมาร่วมกับเรา คือเชื้อไขที่ท่านมี ดิฉันมองว่าถ้าท่านเข้ามาช่วยขับเคลื่อนในฐานะที่ปรึกษาในประเด็นที่ท่านมองเห็นเช่น ในเชิงด้านทุน อ.วรวิทย์ ที่มีเครือข่ายทางด้านเศรษฐศาสตร์ ก็ยังมีพลังอยู่ อย่างน้อยที่สุดความคิดของท่าน ดิฉันคิดว่าท่านน่าจะเข้ามาเป็นที่ปรึกษา ส่วนความคิดของท่านอาจารย์สุขุม ดิฉันเห็นด้วยอย่างยิ่ง แนวคิดของท่านเป็นรูปธรรมชัดเจนว่า บทบาทของบัณฑิตอาสาสมัครอาจปรับไปในหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะที่อาจารย์ปิวยเคยทำมาสมัยที่เราอยู่ก็คือ ท่านเอาตรงนี้เป็นแหล่งที่อาสาสมัครเข้ามาแชร์กับเรา อย่างรุ่น 1 ก็มี Scott McNabb ที่เข้ามา และก็มาทำวิจัยเป็นอาสาสมัครแลกเปลี่ยน ยังอยากให้ท่านเหล่านี้เข้ามามีส่วนขับเคลื่อนในเชิงความคิด หรือความรู้ และไม่ขอให้เพี้ยนไปเป็นปริญญโทสักเท่าไร

ตรงนี้ตกใจมากเหมือนกัน พอไปอยู่ข้างนอกแล้วได้ข่าวว่าเปิดหลักสูตรปริญญโทค่อนข้างมั่นใจว่าปัจจุบัน ป.โท ในหลายมหาวิทยาลัยแทบจะหาคนเรียนไม่ได้อยู่แล้ว แต่ ณ ความ เป็น บัณฑิตอาสาสมัคร สำนักๆของเรานั้นไม่ใช่ตรงนั้น ดิฉันเข้าใจว่าในช่วงที่เปลี่ยนตอนนั้นเป็นเพราะเราต้องการดึงคนเข้ามาที่นี้ ว่าต่อยอดหนึ่งก็ได้ปริญญโท แต่ ณ จุดนั้นมันทำให้เจตนาธรรมของ บัณฑิตอาสาสมัครเพี้ยนไปในความรู้สึกของตนเอง ความเป็นอาสาสมัคร คุณค่าอยู่ที่การที่เรา ยังคงเป็นตัวตนของเรา ที่สนองเจตนาธรรมของอาจารย์ปิวย คือเป็นคนที่ไม่ได้เข้ามาเพื่อแสวงหาช่องทางให้กับตัวเอง เพื่อที่จะเป็นแหล่งในการที่สร้างคน หล่อหลอมอุดมการณ์ของความเป็นอาสาสมัคร อย่างที่ดิฉันย้ำเสมอว่า ตัวอ.ปิวยเอง ท่านไม่ได้คิดเรื่องจำนวนเท่าไร รุ่นแรกมี 18 คน แต่ท่านเคยพูดกับพวกเรา วิธีการหล่อหลอมของท่านอาจารย์ท่านจะนั่งคุยเป็นกลุ่มเล็กๆ ท่านมองว่า “ขอให้มันเป็นเมล็ดพันธุ์ที่โตงาม เมื่อมันไปตกอยู่ในบริบทที่เหมาะสม มันก็งอกงามได้” และความเป็นอาสาสมัครไม่ใช่ช่วงปีเดียว ยกตัวอย่างตัวเอง เช่น สมมุติปัจจุบันเรามีเงินประจำตำแหน่ง ค่ารถของคณบดี 25,000 ของ สามีอีก 25,000 เราเป็นคณบดีกันทั้งคู่ เราบอกว่าเราเบิกไม่ได้หรอก ถ้าอย่างนั้นแสดงว่าเราควรจะมีรถสักคัน ละอาย ทุกวันนี้คำพูดของอาจารย์หลายคำ ก็ยังกระตุ้นจิตสำนึกอยู่ ดิฉันพอใจในจุดนี้มากกว่า หลายครั้งที่เราจะฟังเพื่อชื่อของแบรนด์ เราก็กระตุ้นตัวเอง เสียชีวิตเกิดเป็นอาสาสมัคร เป็นลูกศิษย์อาจารย์ปิวย แล้วเรามาฟังเพื่อตามกระแส สำหรับตัวเองความคิดแบบนี้มันฝังรากลึกและเพียงพอ เมื่อเราไปอยู่จุดไหน เราสามารถขยายอุดมการณ์นี้เพื่อลูกศิษย์ ส่วนตัวมีลูกศิษย์อาจารย์ปิวยนั้น ซึ่งก็เป็นลูกศิษย์ของเราเองที่สืบสานเจตนาธรรม เราคงอุดมการณ์ไว้แต่เราไม่ได้เพี้ยนไปตามกระแสเพื่อความอยู่รอด

อันนี้อยากฝากว่าได้ฟังท่านผู้อำนวยการทั้ง 2 ท่านพูดก็ภูมิใจ ความรักความผูกพันบัณฑิตอาสาสมัครเรามีอยู่ เราเอาท่านมาฟังให้เกิดประโยชน์ ดิฉันคิดว่าลูกศิษย์หลายคน แม้กระทั่งตัวเองหลายครั้งก็อยากเข้ามาช่วย แต่มันบอกไม่ถูกว่าตอนอยู่ที่รักผูกพันมาก ก่อนจะไปก็คิดมากจนกระทั่งขออนุญาตอาจารย์ปิวยซึ่งอยู่อังกฤษ ท่านบอกว่า “ไปเถอะก่อนที่จะโง่เขลามาเปลี่ยนใจไม่ไปขอ” ก็เลยต้องไปตามวิถีของครอบครัว แต่ใจไม่เคยเปลี่ยนจากความเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร ก็อยากให้น้องๆ ภูมิใจ ณ ตรงนี้ คำว่า “อาสาสมัคร” มันมีคุณค่า ถ้าเรามีวิธีคิดที่งดงาม มันก็คือ

ภูมิคุ้มกันตนเอง ไม่ว่าเราจะไปอยู่ ณ จุดไหน ความสุข ความสำเร็จก็จะเป็นของเรา มันจะมาเอง เพียงแต่ถ้าเมื่อเรามาเป็นอาสาสมัคร เราก็อ่มายึดติดในเรื่องเงิน เรื่องผลประโยชน์เฉพาะตัว มันจะมาจากที่หลัง อยากให้ทุกคนมั่นคงในอุดมการณ์ตรงนี้ ไม่อยากให้มองเพียงเพื่อความอยู่รอดที่จะต้องเพี้ยน กลายพันธุ์ไปเป็นแบบอื่น แต่รูปแบบที่ท่านอาจารย์สุชุมพูด การทำ Short Course การแลกเปลี่ยน การเป็นแหล่งขุมความรู้ทางด้านชนบท เป็นสิ่งที่เราต้องหยิบจับขึ้นมาดู สร้างความเข้มแข็งตรงนี้ กลับหลอมขึ้นมา หรืออาจสร้างชุมชนทางวิชาการ ทำเว็บขึ้นมา ซึ่งต่อไปอาจเกิดเป็นรายได้ขึ้นมาได้ ขอขอบคุณค่ะ

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ขอบคุณครับ นำพิจารณา หวังว่าผู้อำนวยการทั้ง 2-3 ท่าน จะได้ช่วยกัน ขอเชิญน้องคนสุดท้ายห้อง 1

นางสาวชุติมา พัวผดุงดิษฐ์ (บอ.1)

เห็นด้วยกับที่อ.สุชุมพูดอย่างยิ่ง การเขียนสารนิพนธ์ จะเป็นสิ่งที่ทำให้โลกข้างนอกได้รู้จักสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ได้รู้จักบัณฑิตอาสาสมัคร ได้รู้จักงานของสำนักบัณฑิตอาสาสมัครว่าเราไปทำงานอะไร คิดว่าตัวนี้เป็นตัวสำคัญมาก สิ่งที่อาจารย์ป้วยต้องการก็คือความรู้ สิ่งที่เราได้จากหมู่บ้านชุมชนของเรา มันจะเป็นประโยชน์กับคนข้างนอกได้มากที่สุด

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

รุ่น 41 ก่อน

นายริตวัน ดาหะมิ (บอ.41)

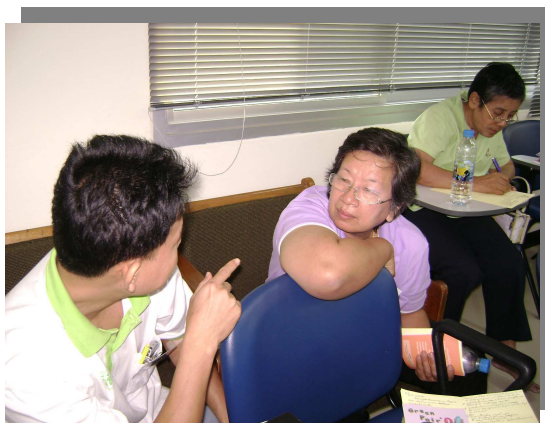
ขอแนะนำตัวก่อน ผมเป็นคนยะลา ได้เข้ามาอยู่ในสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ก็เป็นโอกาสที่ดีอย่างยิ่งที่ได้มา จากการที่ได้ศึกษาที่ยะลาในปริญญาตรี กับการมาศึกษาต่อเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร ชีวิตรู้สึกมีการเปลี่ยนแปลงมาก ภาษา ประสบการณ์ต่างๆ ที่ไม่เคยพบเห็น ในพื้นที่ที่ผมอยู่ เราได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความรู้สึก ได้เห็นอะไรแตกต่างจากบ้านของเรา การเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร วันแรกที่ผมเข้ามาที่บัณฑิตอาสาสมัคร ผมเน้นเกี่ยวกับศาสนา จะกินอะไรก็ต้องอิสลาม เพื่อนๆ กินหมู ผมไม่กินหมู และก็มองข้ามการยอมรับความหลากหลายของสังคม คือเราอยู่ที่นี่ต้องปรับตัวหลายอย่าง ทำให้เรารู้จักสังคมที่มีความหลากหลาย อย่าง 3 จังหวัด ตอนนี้มีปัญหาความ

ไม่สงบเกิดขึ้น ผมก็ไม่เข้าใจว่ามีปัญหาสำคัญอะไรที่ทำให้ 3 จังหวัดมีปัญหา ในอดีตมุสลิมกับชาวพุทธ ก็อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เหมือนพี่น้อง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พอในช่วงปี 47 ก็เกิดปัญหา ทำให้ชาวพุทธกับมุสลิมมีความขัดแย้งกัน อาจเป็นบุคคลที่ 3 ที่ทำให้ 2 ศาสนา มีความขัดแย้งกัน บางทีอย่างถ้าชาวบ้านเข้มแข็งจริงๆ ถ้าเขาไม่ได้พบเห็นด้วยตัวเองเขาจะไม่เชื่อ

ผมไปปฏิบัติงานที่พังงา เดิมเป็นชุมชนมุสลิม แต่ปัจจุบันไทยพุทธกับมุสลิมก็อยู่ร่วมกันได้ งานวิจัยที่ผมไปศึกษา หัวข้อ การอยู่ร่วมกันระหว่างชาวพุทธกับมุสลิม เขาอยู่ร่วมกันได้อย่างไร เป็นหัวข้อที่ผมเลือกเสนอในพื้นที่

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ขอบคุณครับ เขาไปอยู่ที่พังงา ตามเพื่อนๆบัณฑิตอาสาสมัคร “ริควาน” เปลี่ยนแปลงไปใหม่

นายภูริวัฒน์ ทองมาก (บอ.41)

เปลี่ยนแปลงครับ เมื่อก่อนเขาเป็นคนประหม่า และไม่ค่อยพูด และการพูดของเขาก็ไม่ค่อยมั่นใจในตนเอง และปัจจุบันนี้เขาสามารถพูดให้พอรู้เรื่อง พูดอย่างชัดถ้อยชัดคำ เริ่มรู้เรื่องเริ่มจับใจความได้ จาก 3 เดือน คิดว่าเปลี่ยนแปลงไปเยอะ หลังจากลงพื้นที่ทำให้เขากล้าจับไมค์ นี่เป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนคน สามารถยกระดับขึ้นมา

ผมปฏิบัติงานอยู่ที่พื้นที่เชียงใหม่ อยู่กับชนเผ่าปกากญอ ก่อนอื่นขอสนับสนุนความคิดของอดีตผู้อำนวยการมิวสิคท์สน์ แต่บัณฑิตอาสาสมัครของเราไม่ได้เปิดตัวกับคนในมหาวิทยาลัยเท่านั้น เราไม่มีประวัติไปตั้งกล่องรับบริจาค ไปร้องเพลงเขี้ยวๆ เรามีความคิด แต่หลักสูตรทำให้เราต้องเรียน 7 วัน เรียน 5 วัน และอีก 2 วัน เสาร์อาทิตย์ เราต้องไปดูงานในพื้นที่ เราไม่มีเวลาต้องออกไปขอบริจาค เรามีความคิด แต่เราไม่มีเวลา และคำว่าอาสาสมัครตามความเข้าใจของผม มันใช้ได้ แต่มันอาจไม่ได้เกิดในสังคมนี้ เมื่อเราปฏิบัติงานในพื้นที่ เราไปต่อยอดความรู้ เช่น ไปสอนเด็ก เราเห็นชุมชน เห็นปัญหา เราสามารถไปขยายผลต่อเด็ก ให้เด็กสามารถพัฒนาชุมชนของเขาได้ อาจเป็นจุดเล็กๆ เช่น เก็บขยะ โดยอาจเต็มใจหรือไม่เต็มใจ แต่เมื่อทำไปก็ทำให้ชุมชนเริ่มดีขึ้น มันขยายผลได้ แม้เราอาจไม่ได้ขยายผลในมหาวิทยาลัยเรา

เราอาจไม่มีบทบาทในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ หรือเราไม่มีบทบาททางธุรกิจ อุดมการณ์คือให้เราพัฒนาตนเอง คือได้ปริญญาคือได้กระดาษมาแผ่นหนึ่งตามหลักสูตรวิชาการ ความรู้ก็เก็บเกี่ยว แต่ไม่มีประสบการณ์ให้เราต่อยอด เหมือนให้มิดแต่ไม่มีหินลับมีด แล้วการทำงานมันก็จะไม่คงเส้นคงวา ไม่คงที่ การเรียนก็เห็นแต่ทฤษฎีเข้าห้องแล็บก็ใช่ แต่เมื่อไปออกสังคมจริงความรู้ในห้องแล็บก็ใช้ได้เพียงบางส่วน การใช้มิดเราต้องหาเศษวัสดุก่อน มาตีมีด ลับมีด ทฤษฎี ก่อนที่เราจะเอามาใช้ได้ก็อีกนาน กว่าเราจะเอาทฤษฎีมาใช้ได้จริง ผมคิดว่ามันดีสำหรับตรงนี้ และวิสัยทัศน์ของอดีตผู้อำนวยการที่ว่า ควรจับความรู้ที่เราเด่น จริงครับประสบการณ์ของพี่ๆบัณฑิตอาสาสมัครทุกคนมีเยอะ เอามาบอกเราสอนเรา เราก็มาแสดงออกในกลุ่มของเรา แต่ไม่ได้แสดงสู่สังคมวงกว้างวงกว้างเท่านั้นเอง

มุมมองของอดีตผู้อำนวยการ คืออยากให้แสดงบทบาทต่อสังคมให้มากที่สุด เพราะว่ากระแสสังคมแรง ธุรกิจก็แรง แค่อยากหิบบเราเข้าไปตรงนั้น แต่รุ่นพวกผม เราเริ่มเปิดตัวเข้าสู่กิจกรรมของมหาวิทยาลัย มีไปร่วมจัดนิทรรศการ เราเริ่มขยับเข้าไปเปิดตัว เพื่อเปิดตัวให้มหาวิทยาลัยรู้จักเรา ในรุ่นต่อไปเราจะสืบสานเรื่องเหล่านี้ให้รุ่นน้องเขาติดตาม เปิดตัวกับมหาวิทยาลัยมากที่สุด ที่ผมติดใจคือเด็กในมหาวิทยาลัย จะเรียกพวกเราเป็นคนชายขอบ คนชายขอบในความรู้สึกของพวกเราคือ เหมือนไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยธรรมชาติ เมื่อเราถูกดูหมิ่นขนาดนั้น เราก็จะต้องพยายามเข้าไปอยู่ในขอบที่เขาต้องการให้เราไปอยู่ เราพยายามเปิดตัวในหลายๆ ด้าน แต่เราก็กัดด้วยระยะเวลาเราต้องเรียนเราต้องลงพื้นที่ ก็อาจทำให้เปิดตัวไม่เต็มที่ แต่ก็พยายามเต็มที่

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ขอบคุณครับ ผมว่าผมเก่งขึ้นฟังได้เข้าใจเยอะเลย สมัยก่อนกว่าจะฟังให้เข้าใจเรื่องสุภาพสตรีสลับหน่วย เดียวจะถามรุ่น 40 มองน้องเป็นอย่างไร

นางสาวปิยนุช นามแสน(บอ.41)

ที่มาเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร ถึงจะเป็นแค่กลุ่มคนเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่ง แต่เพื่อนที่เรียนป.ตรีมาด้วยกันเขารู้สึกภูมิใจในตัวหนู ทุกครั้งที่คนอื่นถามว่าหนูเรียนอะไรหนูบอก “เรียนบัณฑิตอาสาสมัคร” ทุกคนก็ทำหน้างๆ กับชื่อ แต่พอเขารู้ว่าหนูเรียนก็ปกติ เพราะตลอดเวลา 4 ปี ที่หนูเรียน ป.ตรี มันสามารถพิสูจน์ด้วยการไม่ต้องบอกกล่าว หนูมั่นใจว่าการที่หนูทำกิจกรรมมาตลอด เป็นเครื่องพิสูจน์ตัวหนูได้ทำให้เพื่อนยอมรับ ตอนที่หนูลงพื้นที่ชาวบ้านมาบอกว่า “อุมช่วยสอนภาษาไทยให้หน่อย” อุมเป็นคนไม่ค่อยมีเพื่อน หนูไม่คิดว่าคนกลุ่มหนึ่งซึ่งอยู่ข้างหลัง เกยชวโนไปออกค่ายกัน แต่เพื่อนบอกไม่ไปเอาข้างมาคุยก็ไม่ไป แต่พอ 4 ปี จบมา แล้วหนูมาเรียนบัณฑิตอาสาสมัคร ลงพื้นที่ หนูขอความช่วยเหลือ ขอเงิน ขอสมุดดินสอ เพื่อนส่งขึ้นมา เพื่อนที่ไม่คิดว่าจะ

ช่วยกลับส่งของขึ้นมาให้อย่างฉับพลันเหลือ กล่องพัสดุเต็มได้เพียงไปหมด เกือบ 20 กล่อง หนูคิดว่าถึงเราจะเล็กแต่ถ้าเราทำด้วยใจ ไม่ต้องไปพูดมันสามารถพิสูจน์อะไรหลายๆ อย่างได้ และหนูคิดว่าสิ่งๆ นี้คงเหมือนกับคำว่าปิดทองหลังพระ ไม่มีใครเห็นแต่สักวันความดีจะออกมาเอง โดยไม่ต้องบอกกล่าว

หนูเคยถามอาจารย์ว่าทำไมเพื่อนถึงเชื่อในตัวหนูขนาดนี้ เขาก็บอกว่าไม่ต้องคิดอะไรมาก เพราะอ้อมทำมาตลอด ทำให้อ้อมคิดว่าถึงจะเป็นแค่กลุ่มเล็ก ไม่มีคนรู้จัก แต่สักวันถ้ามีคนเห็นเรา เราจะชื่นชมและช่วยเหลืออย่างที่ไม่ต้องถามว่าคุณคือใคร ขอขอบคุณค่ะ

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

คุณค่าของเราอยู่ที่ตัวเราเอง และเราจงภูมิใจในตัวเรา เชิญประธานรุ่น 41 ครับ

นายขวัญชัย ประดิษฐ์สิน (บอ.41)

จริงๆ แล้วรุ่นผมเข้ามา เรารู้ว่าเราเรียนเยอะ บัณฑิตอาสาสมัครที่เข้ามา เราอยู่แล้วว่าเราต้องเจออะไรในสภาพที่เป็นอยู่ ในบัณฑิตอาสาสมัคร41 เอง เราก็พยายามที่จะให้นักศึกษารัฐศาสตร์รู้จักเรา โดยผมกับเพื่อนอีกคน เขาเปิดโลกกิจกรรม เราก็ขอมาจากฝ่ายกิจกรรม ได้มา 1 บุช เพื่อให้คนได้รู้ว่าบัณฑิตอาสาสมัครคืออะไร ขนาดคนในธรรมศาสตร์ยังไม่รู้จักว่าบัณฑิตอาสาสมัครคืออะไร หน้าทีคืออะไร แต่ถ้ามีโอกาสให้บัณฑิตอาสาสมัครเข้าไปพูดตอนที่เด็กปี 4 จะจบ ท่านอธิการบดีผู้อำนวยการบอกมาก่อนที่คนข้างนอกจะเข้ามา คนข้างในก็ต้องรู้ก่อน ถ้าเราได้มีโอกาสได้มาพูดความสนใจน่าจะกลับเข้ามา เพราะพื้นฐานคนสนใจตอนนี้มีแค่คนรอบนอก คนที่อยากเรียนรู้ชนบท เด็กในธรรมศาสตร์จริงๆ น้อยมาก เพราะเขาไม่รู้ว่าเข้ามาแล้วเขาจะได้ประโยชน์อะไร เพราะเขาไม่รู้จักเรา ไม่รู้จักเลยด้วยซ้ำว่าบัณฑิตอาสาสมัครคืออะไร บางคณะเองก็ยังไม่รู้จัก รุ่นผมพยายามที่จะทำกิจกรรมต่างๆ พร้อมกับการเรียน พยายามบอกในรุ่นตลอดว่าเราใช้ภาษีของประชาชนมาเรียน ผมเองก็จะพยายามให้จบทั้ง 23 คนในรุ่นนี้ เราเต็มที่ เรารักบัณฑิตอาสาสมัคร รักอาจารย์ป๊วย รักธรรมศาสตร์ รักประชาชน ครับ

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ตอนนี้หลายๆ ท่านก็คงจะได้เข้าใจซึ่งกันและกัน เพราะบางท่านก็ห่างเหินไม่เคยพบปะกันมาก่อน ยังมีโอกาสแสดงความคิดเห็นนะครับ

นายทรงกลด ขาวแจ้ง (บอ.41)

อย่างที่เพื่อนพูดมา มันแสดงให้เห็นได้ว่าเพื่อนพยายามบอกว่าหลักสูตรนี้มีความสำคัญและควรจะต้องอยู่ต่อไป แต่จากประเด็นที่เราพูดคุยในวันนี้ว่ามันควรจะอยู่หรือยุบ เราต้องทำ

ความเข้าใจว่าหน่วยงานของเราไม่ใช่เป็นหน่วยงานที่ทำกำไรในมหาวิทยาลัย ดังนั้นความสำคัญต่อการให้งบประมาณ ก็คงจะถูกมองว่าด้อยกว่าหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งเราก็ต้องยอมรับจริงๆ ว่าเราให้บัณฑิตอาสาสมัครมาเรียนโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน มันไม่ทำกำไรแน่ ๆ แล้วผมก็เชื่อว่าการเปิดป.โทก็เพื่อจะหาเงินมาช่วยป.บัณฑิต ผมไม่รู้จริงเท็จ แต่คาดเดาว่าเป็นอย่างนั้นด้วย แต่ที่อาจารย์บางท่านบอกว่ามันไม่ใช่จุดเด่นของเราในการเปิดหลักสูตรป.โท ในเมื่อมองว่าไม่ใช่จุดเด่น แต่ผมมองว่าเรามีจุดเด่นหลายอย่าง เช่น ช่วงที่บัณฑิตอาสาสมัครลงพื้นที่ 7 เดือน เราปล่อยให้อาคารสถานที่ของเราไม่ค่อยถูกใช้งาน ถึงจะมีการอบรมน้องๆ บ้าง ผมฟังจากที่ประชุมว่าเราน่าจะจัดอบรมเกี่ยวกับอาสาพัฒนาเพื่อหารายได้ เราควรจะยืนได้ด้วยตนเอง แทนที่จะขอคนอื่น ยิ่งขอก็จะยิ่งถูกมองว่าหน่วยงานยืนอยู่ด้วยตนเองไม่ได้

อยากจะบอกว่าสำนักฯ ควรจะอยู่ต่อ เพราะในบริษัทเอกชนเองเดี๋ยวนี้ ก็ยังมีหน่วยงานที่เกี่ยวกับการตอบแทนสังคม ปัจจุบันเราต้องยอมรับว่ามหาวิทยาลัยเราไม่ได้มีจุดประสงค์เหมือนที่ก่อตั้ง ปัจจุบันเราไม่สามารถพูดได้เต็มปากได้ว่า “ฉันรักธรรมชาติ เพราะธรรมชาติสอนให้ฉันรักประชาชน” มันเป็นทุนนิยมไปแล้ว ทุกคณะเปิดมาเพื่อหาเงิน มหาวิทยาลัยก็เริ่มเปิดขึ้นมาเพื่อหาเงินมากขึ้น แต่สำนักฯเองยังเป็นหน่วยงานเดียวที่ผมกล้าพูดได้ว่ามันตอบโจทย์ สามารถพูดได้เต็มปากว่า ใครมาเรียนสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร หลักสูตร ป.บัณฑิต สามารถพูดได้เต็มปากว่า “ฉันรักธรรมชาติ เพราะธรรมชาติสอนให้ฉันรักประชาชน” เพราะเราได้เข้าไปเรียนรู้ชีวิตคนในชนบทจริงๆ ว่าเขาเป็นอยู่อย่างไร และได้เก็บเรื่องราวมาเขียนเป็นสารนิพนธ์ในแง่มุมที่แตกต่างกันไป

สรุปผมก็อยากให้หลักสูตรนี้ดำรงอยู่ ไม่อยากให้ถูกยุบ การไปควบรวมกับคณะอื่นก็ไม่ใช่ไร เพราะอย่างน้อยก็ยังตอบโจทย์ความเป็นธรรมชาติอยู่ เป็นส่วนเดียวที่แสดงให้เห็นว่าธรรมชาติยังคงเจตนารมณ์เดิม ขอบขอบคุณครับ

นายจรินทร์ บุญมัยยะ(บอ.4)

ขอบขอบคุณ ขอเชิญท่านอื่นๆ ไม่จำกัดรุ่น วัย อยู่ในประเด็น 3 หัวข้อ เชิญรุ่น 30 ถ้วน

นางสาวปะลาลี สกุลโต(บอ.30)

ปัญหาก็เป็นอย่างที่คุณคนทราบกัน จะถามว่าทำอย่างไรให้สำนักบัณฑิตอาสาสมัครมีบทบาทเป็นที่รู้จัก คิดว่าทุกวันนี้ก็เป็นที่ยอมรับ เพียงแค่ไม่ค่อยมีการประชาสัมพันธ์แบบโซเชียล ให้เป็นที่รู้จักมากๆ แต่ถามว่าเป็นที่ยอมรับไหม คนที่มีความสนใจด้านนี้ รู้จักกันอยู่แล้ว แต่ปัญหาที่คิดว่าการทำงานที่เดินไปข้างหน้าไม่ค่อยได้ คือความเป็นเอกลักษณ์ของตัวบัณฑิตอาสาสมัครเอง และการรู้จักสัมพันธ์ไมตรีน้อย อย่างหนูเคยเข้าร่วมเครือข่าย และอยากมีโครงการโน้นโครงการนี้ เพื่อ

อยากให้พี่กับน้องรู้จักกัน การที่เรารู้จักพี่น้องทำให้เราไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากพี่ได้ ก็เลยทำงานทุกอย่างเดินไปไม่ค่อยได้ มันก็เลยดูเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น แต่จริงๆ แล้วก็มีกลุ่มที่เคลื่อนไหว น้องก็ยังทำงาน แต่ละกลุ่มเขาก็มีงานของเขา แต่วามันร่วมกันไม่ได้

นางเนียรศิริ หรินาอดิศัย (สมถวิล น่วมรัศมี บอ.16)

สวัสดิบัณฑิตอาสาสมัครทุกท่าน ทั้งอดีตและปัจจุบัน วันแรกที่ไปสมัครมันมีจิตสำนึกที่เป็นพื้นฐานของจิตใจ นับตั้งแต่วันนั้นถึงวันนี้ เราก็มาถามตัวเองว่าทำไมเราถึงเข้ามา แล้วเราก็ตอบตัวเองได้ว่า “เรามีจิตอาสา” เราทำอะไรด้วยความจริงใจ บริสุทธิ์ใจ และวัตถุประสงค์ของอาจารย์ป่วยที่วางรากฐานได้มันเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทยและเยาวชน และประชาชน มันเป็นประโยชน์จริงๆ ไม่ว่าจะอยู่จุดไหนหรือมุมไหนของสังคมไหน ของโลกกลมๆใบนี้ ถ้าคุณมีจิตอาสา คุณสามารถนำออกมาใช้ได้หลายโอกาส โดยที่เราไม่รู้ตัว และคิดันคิดว่าพอได้รับจดหมายจากสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ว่าจะมีการคุยกันว่าจะยุบหรือจะดำเนินต่อไป ก็มีความรู้สึกและมีคำถามว่าเอ๊ะทำไม มีความรู้สึกว่ามันเป็นประโยชน์ ถึงแม้ว่าปัจจุบันเราจะไม่ได้ทำงานอาสาอย่างเต็มตัว แต่จิตสำนึกมันมีอยู่ตลอดเวลา จิตอาสาไม่ใช่จะทำโดยยึดติดรูปแบบว่าต้องมีหน่วยงาน เราอยู่ทุกที่ถ้ามีอะไรเกิดขึ้นในทุกสถานการณ์ สำนักเรามีเราแสดงได้ในทุกสถานการณ์ โดยที่บางครั้งมันไม่มีสอนในตำราทั้งหมด ตำราที่เราเรียนมาทั้ง ป.ตรี การเรียนภาคทฤษฎี การเขียนสารนิพนธ์ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นประโยชน์ด้านวิชาการ แต่จิตสำนึกจริงๆ ลึกๆ

ทำไมเราดำเนินมาได้ถึง 40 ปี ก็มานั่งนึกว่า “เรามีพื้นฐานเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน” ฟันธงว่าไม่ควรยุบ ถึงแม้จะมีอุปสรรคเรื่องงบประมาณเราค่อยหาทางออก 40 ปี ถ้าเป็นคนก็โตพอสมควร พร้อมไปด้วยความรู้ความสามารถและประสบการณ์เต็มที่ ก็คิดว่าอยากให้มีสำนักบัณฑิตอาสาสมัครต่อไป เพื่อเป็นจุดให้คนมีจิตอาสาเข้ามาศึกษาและปฏิบัติ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ต่อสังคม สังคมไทยเรายังต้องการบัณฑิตอาสาสมัครอยู่ ทุกวันนี้สังคมไทยเทคโนโลยีเร็วมา เมื่อวานอาจารย์ ดร.อุทัย ดุลยเกษม มาปาฐกถา ฉะนั้นยังซ้ำ ที่ท่านพูดเป็นความจริงทุกอย่าง เราอยู่สังคมไฮเทคมีความรู้สึกว่ามันเร็วมาก จนมีความรู้สึกห่วงใยลูกหลานของเราสารพัดที่เติบโตมากับไฮเทค ทางลบก็มีมาก แต่จะมีเด็กรุ่นใหม่สักกี่คน ที่จะมีความคิดว่าสังคมที่เติบโตในเมืองกับชนบทห่างไกล เขายังตามไม่ทัน คุณกำลังพูดคนละภาษากับเขา แล้วจะเข้าใจกันได้อย่างไร ปัญหาถึงไม่หมดไป ทุกอย่างต้องค่อยเป็นค่อยไป การพัฒนาประเทศไม่ใช่พัฒนาเฉพาะสร้างตึกสร้างไม่กี่เดือนสร้างเสร็จ แต่สร้างคนพัฒนาคนต้องใช้เวลา ค่อยๆ เป็นไป อย่าขัดเยียด ถ้าขัดเยียดมันตามไม่ทัน ปัญหาจะตามมาเยอะมาก

คิดันก็เลยคิดว่าที่เรามาร่วมเสวนากัน 40 ปี คิดว่ามีคุณค่ามากๆ ซึ่งเวลาเราเรียนในร่วมมหาวิทยาลัยมันไม่มี ต่างคนต่างเรียนให้จบวิชาการ ไปประกอบอาชีพ แต่คิดันตอนนั้นเรามีสำนึกว่าเราอยากทำอะไรเพื่อสังคมบ้าง อย่างน้อยเราเป็นนักศึกษา 4 ปี เราก็ใช้ภาษีประชาชนส่วนหนึ่ง พอ

จบแล้วเป็นประชาชนเต็มตัว เราอยากรู้ปัญหาของประเทศเราระดับล่างสุด ไกลสุด ว่ามันเป็นอย่างไร ซึ่งทุกวันนี้ดิฉันก็สัมผัสไม่ว่าจะอยู่จุดไหนของประเทศ เข้าใจหมด แล้วก็ไม่เคยลืมที่ๆ ไป ไปเยี่ยมเขา มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ถนนลาดยาง แต่ชีวิตความเป็นอยู่เข้าใจชาวบ้านเหมือนเดิม เขายังจำเราได้ไม่เปลี่ยนแปลง ก็มีความรู้สึกโดยเฉพาะเราเป็นคนไทยก็มีความเอื้ออาทร ดูแลเอาใจใส่กันเป็นพื้นฐานกันอยู่แล้ว ก็อยากให้รุ่นน้องสานต่อกันไป เพื่อยากจะบอกว่ามันมีค่า มีประโยชน์ต่อชีวิตเรามาก และเอาไปใช้ปรับปรุงชีวิตทุกรูปแบบ สิ่งที่เราเรียนมันเป็นประโยชน์ เก็บตกไปที่ละเล็กทีละน้อยสะสม หล่อหลอมตัวเองไปให้เป็นคนดีของสังคมของประเทศ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนจะมีแต่คนยกย่อง พี่ก็ตื่นตื้นใจที่ได้มาเจอพวกเรา พูดอะไรไม่ค่อยออก ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยได้เข้ามาสำนักบัณฑิตอาสาสมัครเท่าไร แต่ว่าจะอยู่ที่ไหนห่างไกลแค่ไหน ก็คิดถึงวัตถุประสงค์ร่วมกัน จุดมุ่งหมายร่วมกันตลอดเวลา ขอให้พวกเราสานต่อไปที่รุ่นก็แล้วแต่ ทราบว่าวันนี้ก็มีลูกของบัณฑิตอาสาสมัครมาแทน SECOND อาจมี THIRD FOURTH ไปเรื่อยๆ ขอบคุณมาก

ก็ขอให้หน่วยงานราชการสนับสนุนกัน มีปัญหางบประมาณ ดิฉันคิดว่าไม่ใช่เรื่องใหญ่ เราค่อยๆ แก้ไขหาทางไป เพราะว่าดิฉันคิดว่ามีประโยชน์จริงๆ เราจะหันหลังให้ไม่ได้ ยุคไฮเทคไม่ค่อยจะมองกัน มีปัญหากันมาทะเลาะเบาะแว้งกันไม่จบไม่สิ้น เพราะเรามีทัศนคติที่มันแตกต่างกัน ถ้าเราปลูกฝังสิ่งที่ดี มีคุณค่าทางจิตใจ คุณธรรมจริยธรรม มันจะคุยกันเข้าใจมากกว่านี้ ดีใจที่ได้มารู้จักกัน ขอบคุณค่ะ

ดร.นรเศรษฐ์ พิธิฐพัชร(บอ.10)

ขอบคุณมากนะคะครับ พอดีพี่จรินทร์ รุ่น 4 มีการกิจต้องไปกรุงเทพฯ ที่นี้มาตกลงกันดีกว่า อย่าเป็น “อะกาลิกโก พุดไม่มีที่สิ้นสุด” เดี่ยวมันจะเที่ยงคืน เราตกลงกันอย่างนี้ดีไหมครับ รุ่น 41 ไม่มีปัญหาอย่างไรก็พักที่นี่ ส่วนรุ่นอื่น เรากำหนดว่าพุดถึง 4.30 น. ดีไหมครับ จากนั้นพี่เดชรุ่น 3 ก็จะสรุปประเด็นสำคัญ หลังจากนั้นก็จะเชิญรุ่น 41 รวมทั้งรุ่นอื่นที่ยังอยากเสวนาข้างล่าง ยังมีขนมกาแฟ และข้าวห่อ และท่านที่อยากจะนอนค้างที่นี่จะบอกเจ้าหน้าที่ด้วย จะได้ไปนอนรวมกับรุ่น 41

ก่อนอื่นก็มีบุคคลสำคัญอีกท่าน รศ.สุภรัตน์ รัตนมุขย์ เชิญอาจารย์ครับ

รศ.สุภรัตน์ รัตนมุขย์(อดีตผู้อำนวยการ ส.บอ.)

ก่อนอื่นต้องขออภัย มาสายพอดีขับรถหลงอยู่ในเมืองนิดนึง ผมอยู่สำนักบัณฑิตอาสาสมัครมา 25 ปี เห็นภาพหลายอย่าง ถ้าจริงสำนักบัณฑิตอาสาสมัครมีมติ 2 อัน อันแรกคือเรื่องอาสาสมัคร หรือจิตอาสาที่พุดถึง และอีกอันคือ เรื่องชนบท ซึ่งผมมองเป็นพื้นที่ชุมชน บางยุคสมัยเราหลงเอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเราเอนเอียงไปทางด้านชนบทเยอะ ทำให้เราขาด “แก่นสาร” ผมถือว่าการเรื่องจิตอาสาเป็นเรื่องแก่นสารเป็นหัวใจของการศึกษาของบัณฑิตอาสาสมัคร แต่เราขาดการมองโอกาส ขาดการมองชุมทรัพย์ที่เรามีอยู่ ผมมองว่าสำนักบัณฑิต

อาสาสมัครโดยเฉพาะบัณฑิตอาสาสมัครมีชุมทรัพย์อยู่ แต่เราเดินข้ามมันทุกวันและไม่ค่อยหยิบมันมาใช้ ข้อมูลค่าเพิ่มที่มันมีจากคำว่าอาสาสมัคร จริงๆ ผมไม่อยากจะพูดจืดจืดเพราะมันมีเยอะมาก เราไม่ค่อยมองจืดจืดเรา เราคิดว่าเราเก่งในหลายๆ เรื่อง ทุกเรื่อง แต่เราไม่ค่อยได้มองว่าเราเก่งอะไร เราเก่งอะไรนี้สำคัญที่สุด เพราะตรงนี้จะเอาไปขยายผลต่อ เมื่อก็อจารย์สุชุมก็พูดว่าการขยายฐานที่มันใกล้เคียงกับงานที่เราทำ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของฐานข้อมูลของบัณฑิตอาสาสมัคร ผมบอกได้เลยว่า ปัญหาสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร เงินไม่ใช่เรื่องสำคัญ เงินต่างหากที่หาเข้ามาแล้วจะเป็นตัวทำลายสำนักฯ เพราะถ้าเราไม่มีศักยภาพพอในการทำตามเงินที่เข้ามา มันทำลายเรา เพราะคนที่ให้เงินเรามา มันจะประเมินเราตลอดเวลา ว่าคุณแน่ไหมที่จะทำได้ ผมติดต่อกับเงินมาหลายอัน ผมก็รู้ดีกว่าบางครั้งมันทำลายเรา เพราะมันไม่ได้พิสูจน์ว่ามันทำได้อย่างที่เราคุย เพราะฉะนั้นเราจะทำอย่างไรถึงจะทำได้อย่างที่เราคุย เรามี อันนั้นสำคัญที่สุด เพราะถ้าเขาเห็นฝีมือของเราเงินจะตามมาเอง

อันหนึ่งที่ผมเห็นโอกาสที่เป็นช่องทางก็คือ ตั้งแต่ปี 2001 เป็นปีอาสาสมัครสากล กระแสของจิตอาสาทั่วโลก พอปี 2002 เป็นปีอาสาสมัครไทย พอช่วงยุคปัจจุบันเป็นช่วงมาตรฐานสวัสดิการสังคม มีการเสริมสร้างงานอาสาสมัคร จิตอาสาในระดับประเทศเยอะเยอะ มีเรื่องของมาตรฐาน ฟัง NEED ในเรื่องของกรอบธรรม ผมว่าอันนี้เป็นโอกาสทองที่สำนักบัณฑิตอาสาสมัครจะต้องวางตำแหน่งตัวเอง ตั้งเป็นสำนักย่อยๆ ในสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร อาจจะเป็น Center ทางด้านการฝึกอบรมอาสาสมัคร ที่ไม่ใช่บัณฑิตอาสาสมัคร อาสาสมัครที่ SERVE สังคม ที่สะท้อนในเรื่องของจิตอาสา

อีกอันคืองานวิจัย ผมเห็นที่ประเทศอังกฤษมีสถาบันวิจัยอาสาสมัคร ผมคิดว่าสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ควรจะรับตำแหน่งตรงนี้และก็ทำในเรื่องนี้ให้ดี เพราะเรามีฐานอยู่แต่ปรากฏว่าเราไม่ได้มองในเรื่องนี้เท่าไร และตอนนี้ก็มีหลายหน่วยงาน แม้แต่น้อง ๆ ที่จบคณะเศรษฐศาสตร์หลายคนก็รวมกลุ่ม เป็นกลุ่มที่ศึกษาเรื่องอาสาสมัคร ซึ่งจริงๆ แล้วศักยภาพ สำนักอาสาสมัครมีโครงสร้างพื้นฐานดีกว่า ถ้าใช้ยอดชุมทรัพย์ที่เรามีอยู่มาต่อ เอาทองแท่งมาต่อเป็นแหวนทองคำ มันจะทำให้เราเห็นสิ่งที่มีมูลค่าของอาสาสมัคร แล้วมันก็จะสะท้อนจิตวิญญาณของสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร สะท้อนจิตวิญญาณที่อาจารย์ป๊วยพยายามสร้างขึ้น เราก็จะได้ไม่หลงทาง ผมคิดว่าชื่อที่สำนักฯ ตั้งขึ้นก่อนข้างจะทำท่าย “จะอยู่หรือจะยุบ” จริงๆ มันคงไม่ยุบในช่วง 5 – 10 ปีนี้ มันจะยุบในช่วงที่ผมเกษียณพอดี ไม่ใช่เพราะผมอยู่มันจึงไม่ยุบ แต่เพราะ TIMING มันได้ มันหมดอายุพอดี เพราะฉะนั้นถ้าไม่ให้หมดอายุพอดี คุณต้องปรับ FUNCTION ของมันให้ตอบสนองสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีอยู่ ตอนนี้สังคมเคลื่อนเร็ว เราทำงานโดยลำพังอยู่ในสำนักฯ อยู่ในธรรมชาติ มันอยู่ไม่ได้แล้ว มันมี PARTNER เยอะที่ทำงานใกล้เคียงกับเรา และไปไกลกว่าเราเยอะ เพราะฉะนั้นเราต้องยอมรับว่าเรามีจุดอ่อนอะไร จุดแข็งอะไร แล้วใช้ศักยภาพตรงนั้น

เมื่อกี้มีน้องบัณฑิตอาสาสมัครรุ่นที่ 41 พูดถึงลักษณะอาคารกว้างว่างเปล่า ใช้อาคาร 3 เดือน แล้วหลังจากนั้นอีก 7 เดือนรกร้างว่างเปล่า ตรงนั้นมันมีมูลค่าอยู่ ถ้าสร้าง ASSET ตรง

นั่นขึ้นมาดีๆ เป็น CENTER งานมาเงินมา แต่ไม่ใช่ไปหาเงินแล้วมาคิดว่าจะทำงานที่หลัง ผมคิดว่าเราล้มเหลวมาตลอด ผมคิดว่าเราทำไม่ได้ คือทำงานให้สำเร็จได้ แต่เราทำงานให้มีคุณภาพไม่ได้ ตรงนี้มันทำลายเรา เงินหาไม่ยากผมบอกได้เลย แต่จะอย่างไรที่จะใช้ประโยชน์จากเงินให้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ขอบคุณมากครับ

ดร.นรเศรษฐ์ พิธิฐ์พันธุ์พร(บอ.10)

ขอบคุณครับ ขอแนะนำที่ประจวบลาภ ถ้าไปที่ไหนก็จะต้องมีหนังสือธรรมะมาแจก ไม่ทราบแจกหรือยังครับ

นางสาวประจวบลาภ อริยะวงกิจ(บอ.2)

ขอติง หนังสือ(เล่มปก อ.ป๊วย ที่แจกในวันเสวนา...) ในหน้า 89-90 ในเล่ม ไม่คิดว่าสำนักควรเอามาลงในเล่มนี้ เพราะบุคคลนี้ทุกคนรู้ดี สมัยเดช(เดช พุ่มคชา) พี่เล็ก(พรรณยุพา นพรัก) เขาเป็นคนทำลายสำนักๆ ทำลายอาจารย์ป๊วย แต่เราเอามาใส่ในเล่มนี้ได้อย่างไร (มีคนให้เอามาแจก) เราควรจะฉีกหน้านั้นทิ้งเสียก่อน เพราะมันไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ และควรจะให้น้องๆ รู้ว่าคนๆ นี้คือใคร

ไม่รู้ว่ามีใครตั้งหัวข้อเรื่อง “สำนักฯจะอยู่หรือยุบ” แล้วมีความคิดอย่างไร ถึงคิดว่าควรจะอยู่หรือยุบ ในความคิดของผมมองไปถึงความคิดของอาจารย์ป๊วย ที่ตั้งสำนักบัณฑิตอาสาสมัครขึ้นมา อาจารย์อยากพัฒนาคน อยากจะให้คนในสังคมอยู่ดีมีสุข เหมือนอย่างที่อาจารย์เขียนปฏิทินแห่งความหวังจากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน สมัยที่อาจารย์ตั้งสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร อาจารย์มองเห็นว่าคนที่จบ ป.ตรีออกไปทำงานนั้น อาจารย์อยากให้รู้จักคนที่ไปทำงานด้วย สัมพันธ์ด้วยอยากให้เราทำงานร่วมกับคนอื่นๆ ด้วยจิตอาสา แม้พวกเราจะน้อย รุ่นแรก 18 คน รุ่น 2 19 คน..จนเดี๋ยวนี้รวมก็ประมาณ 1,000 คน แต่คนที่มิจิตอาสาจริงๆ เหลืออยู่ประมาณกี่เปอร์เซ็นต์ ไม่มีการสำรวจกันว่าเหลือถึงสักกี่เปอร์เซ็นต์ แต่ว่าเท่าที่ฟังจากกลุ่มนี้ พี่เล็ก (พรรณยุพา) และใครหลายๆ คน ก็ถือว่าใช้ได้ อย่างน้อยที่สุดก็ได้ไปต่อยอด อย่างพี่เล็กทำงานก็สามารถไปต่อยอดลูกศิษย์ให้มีจิตอาสาเหมือนกัน อยากจะเสริมคิดหนึ่งว่าความหวังของอาจารย์ไม่ได้ต้องการ 1,000 คน ในขณะที่ประเทศมีกว่า 60 ล้านคน ถ้าสมมุติเราจะไปให้ถึงตรงนั้น คนที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการ น่าจะเอาเข้าไปเป็นหลักสูตรของการศึกษาในแต่ละภาควิชา คณะ ให้เป็นวิชาเลือกก่อนก็ได้ ในแต่ละปี และปีสุดท้ายก็ค่อยให้เป็นภาคบังคับ อย่างของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรามี เราไม่ต้องยุบ เราพัฒนาและนำเข้าสู่ระบบบริหาร เสนอว่าเราควรบริหารจัดการอย่างไรกับหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัย เราควรจะต้องแทรกเข้าไปให้มีการฝึกอบรมให้มีจิตอาสาในการทำงาน ประเทศจึงจะพัฒนาไปได้ อย่างที่อาจารย์ป๊วยต้องการ

ดร.นรเศรษฐ์ พิธิษฐ์นันท์พร(บอ.10)

ขอบคุณครับ ให้ดูตัวอย่างกลุ่มที่เป็นอาสาสมัครจริงๆ ก็มีที่ประจวบลาภ พี่ชู(ชูติมา พัวผดุงดิษฐ์) พี่มะ(มยุรี คำประเสริฐ) กลุ่มที่เป็นอาสาสมัครทำหนังสือธรรมทานแจก ไม่มีผลกำไร ทำแจกเรื่อย ก็เป็นตัวอย่างที่ดีจริงๆ แล้วอาสาสมัครไม่เคยลื่นไถลจากแผ่นดินไทย เพียงแต่ไม่ปรากฏตัว ไม่ประกาศตัว เพราะถ้าประกาศตัวแล้วบางทีไม่ใช่อาสาสมัครตัวจริง อาจเป็นแบบแย่งศพ เอาเงิน (ขอโทษที่พูด) แต่พวกเราไม่ใช่แบบนั้น ที่นี้ผมได้ยินว่ามีคนยะลาบ้านเดียวกับผม คนยะลา มีพี่ตะวันรุ่น 8 คนยะลาไม่เคยลื่นที่จะเป็นบัณฑิตอาสาสมัคร แต่สำหรับน้องดา รุ่น 41 ไม่ทราบเป็นคนยะลาหรือเปล่า ขอเชิญน้องดาพูดหน่อย ตัวอย่างน้องดาเป็นสตรีเหล็ก เป็นผู้หญิงข้ามแดน ข้ามวัฒนธรรมตัวเองมา อยากฟังความหวังอาสาสมัครอย่างน้องดาหน่อย

นางสาวนุรุชฎา อาลีลาเต๊ะ (บอ.41)

ขอบคุณมากที่ให้โอกาส เป็นคนจังหวัดยะลา รู้สึกดีใจ สนใจบัณฑิตอาสาสมัคร ตั้งแต่อยู่ปี 1 คำว่า “อาสา” มันกระตุ้นใจมาก เพราะบางทีคนเราจะทำอะไรสักอย่างเราต้องสั่ง ไปหยิบโน่น ไปหยิบนี่ โดยเราไม่ได้อาสาด้วยตนเอง ส่วนจะยุบหรือจะดำเนินต่อ จะเกิดผลกระทบต่อกันที่เคยเป็นบัณฑิตอาสาสมัครจะมีผลกระทบอย่างไร ถ้าอยู่ไปแล้วทำประโยชน์ให้กับบัณฑิตอาสาที่น่าจะดีกว่า

ดร.นรเศรษฐ์ พิธิษฐ์นันท์พร(บอ.10)

รุ่น 10 พี่จุ่ม(ภาวนา นาคะพินธุ) จบศิลปากร แล้วก็ไปทำงานอาสาสมัคร

นางภาวนา นาคะพินธุ(บอ.10)

สำนักฯจะอยู่หรือยุบฯ หลายคนที่เป็นรุ่น 10 ด้วยกัน พอได้หนังสือฉบับนี้ก็จะโทรกลับ เรียกว่ารับสายแทบไหม้ มีคำถามกลับมาว่าสำนักฯจะยุบแล้วหรือ ? ด้วยประเด็นที่พี่เดชตั้งไว้ ก็ได้คุยไปหลายเรื่องว่า มันคงไม่ใช่คำตอบในวันนี้ว่าจะอยู่หรือยุบ แต่เมื่อถึง 40 ปี แล้วเราควรจะมาทบทวนว่าเราจะอยู่อย่างไรมากกว่า คำว่าอยู่หรือยุบน่าจะเป็นคำว่าอยู่อย่างไรมากกว่า ไม่ใช่ยุบแน่นอนว่าไม่มีบัณฑิตอาสาสมัครคนไหนอยากให้อำเภอบัณฑิตอาสาสมัครยุบ ทุกคนจะต้องรวมประนามหยาบเหยียด ผู้อำนวยการในสมัยนี้แน่ เพียงแต่เราต้องการทบทวนเท่านั้นว่าเราจะอยู่อย่างไร เพราะในสภาพปัจจุบันมันไม่ใช่ปัญหาในเรื่องงบประมาณอย่างเดียว มันเป็นเรื่องของการประกันคุณภาพ และสิ่งที่จะต้องทำตามระบบเยอะมาก ซึ่งมันขัดต่อธรรมชาติงานของเรา เวลาที่งานประกันคุณภาพมาตรวจก็เป็นงานที่ได้รับการยกตัวอย่างเป็นประจำว่าเป็นBEST PRACTICE ต้องมาคิดว่า งานที่มีการเรียนรู้โดยฝึกภาคปฏิบัติ ก็คืองานของสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร นั่นคือคุณภาพ คือโชว์ได้ แต่ถ้าเป็นการนับก็จะนับไม่ได้ ผลงานไม่ถึงเป้าที่เขาต้องการ ตัวชี้วัดไม่ตรง ซึ่งตรงนี้เป็น

ระบบที่สมัยก่อนไม่มี แต่เดี๋ยวนี้เราถูกบังคับด้วยตัวชี้วัดแบบนี้ ซึ่งเรามองดูว่าเราจะไปถึงตรงนั้นได้อย่างไร

ในเมื่อเนื้องาน ธรรมชาติงานของเรามันไม่ใช่ อย่างนั้น เราถึงต้องมาทบทวนว่าถ้าเราอยู่ในระบบของการศึกษาสมัยใหม่ สมัยก่อนคนทำงานหรือนักวิชาการ ปัญหาหนักอกคือบัณฑิตอาสาสมัคร จะทำอะไรให้จบ นั่นคือปัญหาหนักอกของนักวิชาการสมัยก่อน แต่นักวิชาการสมัยนี้อาจารย์สมัยนี้จะหนักอกกว่า จะทำอะไรให้ได้ตามตัวชี้วัด ที่จะไปนับได้ อันนี้เป็นปัญหาที่เราเจอจึงเป็นที่มาของการทบทวนว่า ถ้าอยู่เราจะอยู่อย่างไร นี่ก็ประเด็นที่พิเศษ ในฐานะกรรมการ บริหาร และเข้ามาดูแลสำนักฯ ก่อนข้างเยอะ มาเห็นเรา ก็จะรู้สึกว่ “พวกเอ็งทำอะไรวะ ก็หน้าก็มตาอยู่กับกองกระดาษ มันเป็นงานหรือ” ซึ่งเราก็บอกว่ามันจำเป็นต้องทำ ถ้าไม่ทำเราก็ไม่ผ่านการตรวจประกันฯ พิเศษจะมองว่าทำงานอะไรกัน ทำงานที่มันไม่ใช่เนื้อหาสาระของงานเราจริงๆ แต่เราก็ต้องทำ พิเศษถึงบอกว่ามาคุยกันสักหน่อยดีไหมว่า “ถ้าเราจะอยู่จะอยู่กันยังไง” ถ้าเราไม่ได้ถึงตัวชี้วัดของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจะว่าอะไรเรา ถ้าประกันคุณภาพ เราตกไปเรื่อยๆ มหาวิทยาลัยจะจัดการกับเราไหม ถึงเวลานั้นมหาวิทยาลัยจะจัดการกับเรา เราจะจัดการตัวเองก่อนหรือว่าให้มหาวิทยาลัยจัดการเรา เรามาคุยกันดีไหม หรือเราจะจัดการตัวเองซะ เหมือนกับประชมมหาวิทยาลัยหน่อยๆ “มหาวิทยาลัยไม่ยุบ ญุบตัวเองก็ได้” ที่ตั้งประเด็นไว้ว่า “อยู่หรือยุบ” ถูกใจดีมาก ก็บอกพิเศษว่าบัณฑิตอาสาสมัคร ไทรมจากแดนไกลเลยว่า คิดอย่างไรถึงจะยุบสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร “ไม่ได้คิดว่าจะยุบ ขอทบทวนเท่านั้น”

ดร.นรเศรษฐ์ พิธิฐพัณพร(บอ.10)

ให้นักถึงคำของพระพุทธเจ้า ถ้าไม่มีมารมาผจญ ท่านก็ไม่ได้ตรัสรู้หรอก ก็ต้องคิดแบบสมัยใหม่ ถ้าไม่มี PERFORMANCE AGREEMENT แก่ก็ไม่กระดุก กระเดี้ยวซักที ฉะนั้นก็ต้องคิดในเชิงบวก แต่ว่าเชิงบวกอย่างไรก็ตามก็ต้องมีการคิดให้สมเหตุผล

ผมขอพูดนิดว่า ผมนี่ก็บอกว่าบัณฑิตอาสาสมัครมีประโยชน์อย่างไร เมื่อไม่กี่เดือนก่อนมีคนศรีลังกา มาแสดงนิทรรศการที่มหิดล แล้วก็เชิญทูตมาเปิด ผมก็ไปเดินเจอคน สิงหล คนหนึ่ง ก็ไปคุยภาษาสิงหล แล้วเขาก็ชวนว่าอาทิตย์หน้าจะพาไปพบทูตที่ศรีลังกา คุยกัน โอ...เมื่อ 30 – 40 ปี ก่อนอาจารย์ป่วยไปเริ่มโครงการอาสาสมัครกับต่างประเทศไว้ ในหนังสือพูดถึง แล้วท่านก็ไปอยู่อังกฤษ ต่อมาก็มีการส่งอาสาสมัครไป ผมก็โชคดีได้ไปอยู่ในชนบทสิงหล ภาษาสิงหลก็ยังอยู่ในใจก็ยังมีอยู่ เพราะฉะนั้นเมื่อกี้ น้องดา (นุฐฐดา อาลีลาเต๊ะ บอ.41) ข้ามพรมแดนที่เป็นพื้นที่จากยะลา ข้ามมาเป็นบัณฑิตอาสาสมัครที่กาญจนบุรี จากบ้านพ่อแม่แม่ก็ไม่ให้สาวมุสลิมออกจากพื้นที่หรอก แต่การศึกษาทำให้หูตาสว่างกว้างขวาง อันนี้เขาเรียกว่าข้ามพรมแดน (BORDER) แต่ผมไป CROSS CULTURE กับคนสิงหล เพราะฉะนั้นคุณูปการณั ของสำนักบัณฑิต ฯ ผมอยากเสนอว่ามี 3 อย่าง คือ 1) บทบาทในเชิงท้องถิ่น 2) บทบาทระดับประเทศ 3) บทบาทในเชิงสากล ซึ่งอันที่ 3 นี้พูดน้อย

บทบาทในเชิงสากลหายไปเลย นึกถึง พี่บี (วิริยา น้อยวงศ์ บอ.4) เขาทำบทบาทบัณฑิตอาสาสมัครในเชิงสากลเยอะ เพราะฉะนั้นก็ต้องคิดถึงอาสาสมัครนานาชาติ มีศักดิ์ศรีในหมู่อาเซียน ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ในระดับสหประชาชาติก็มีส่วนนี้ ก็ต้องขยาย เพราะฉะนั้นยุบไม่ยุบไม่สำคัญ แต่ฉันจะทำ 3 อย่างนี้ กล้ายุบหรือเปล่า เพราะฉะนั้นสิ่งนี้ก็ต้องยืนยันที่จะต้องทำ

แต่ว่าที่พี่ชู (ชุติมา รุ่ง1) บอกว่าข้อมูลสารนิพนธ์ เชิงสากล ก็ทำได้ องค์ความรู้ว่าด้วยประเทศไทย เชิงประเทศไทย ก็ทำให้คนเข้าใจคนไทย เชิงท้องถิ่นก็ได้ ของแบบนี้เป็นเรื่องที่ต้องจัดการ ที่ รศ.สุภรณ์ ได้พูดคือข้อเท็จจริง เรื่องเหล่านี้เป็นสิ่งที่ท้าทาย มีความสำคัญมากกว่าคำว่ายุบไม่ยุบ ทำงานไปเถอะ ไม่ต้องไปพูดว่ายุบไม่ยุบ ถ้าสัญญาจะทำงานหรือเปล่า จะปรับปรุงองค์กรใหม่ หรือว่าเข้าขามเย็นขาม เพราะผมก็เจอ PA ต้องทำวิจัย 3 ชิ้น เยี่ยมชาวบ้าน 4 ครั้ง สอน 16 ชั่วโมง เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ค่อยแก้กันไป ปัญหาให้แก้ไม่ใช่มีให้ป่น

เนื่องจากเวลาหมดพอดี 4 โมงตรง จะขอเชิญพี่เดช ถ้าพวกเรารู้จักพี่เดช บัณฑิตอาสาสมัครได้สืบทอดไปถึงสายเลือดแล้ว ลูกสาวพี่เดชไปเป็นอาสาสมัครไปอยู่ในประเทศที่ลำบากที่สุดไม่เคยมีต่างชาติไปอยู่ได้ถ้าไม่จริง คือประเทศ ภูฏาน เราขอเชิญคุณพ่อที่มีลูกสาวเป็นอาสาสมัครอยู่ภูฏาน ไม่ต้องพูดถึงลูกสาว ให้ช่วยสรุปประเด็นครับ

นายเดช พุ่มคชา(บอ.3)

พี่เล็ก(พรรณยุพา บอ.1) มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ให้พี่เล็กได้พูดก่อน เพราะพี่เล็กอยู่ในตำแหน่งบริหาร จะช่วยมองภาพบางอย่างได้

รศ.พรรณยุพา นพรัก (บอ.1)

ขออภัย อาจจะพูดมากเพราะนานๆ มาที แต่ด้วยความรู้สึกเป็นห่วงจากใจ ประเด็นแรกคำที่รู้สึกตกใจคือ “ยุบ” แต่พอเข้าใจว่าเป็นประเด็นที่เดช พูดขึ้นมาเพื่อท้าทายให้เรามาต่อสู้ประเด็นที่ 2 น้องพูดโดนใจ คือยุบไปรวมกับที่อื่นอีก ในส่วนตัวในฐานะที่เป็นคนบดจะรู้เลยว่า ถ้าดูย้อนหลังก่อนที่อาจารย์ป๊าวจะตั้งขึ้นมาเป็นสำนักฯ ตอนแรกเป็นโครงการทดลอง กว่าจะมาเป็นศูนย์เป็นสำนักฯ ใช้เวลายาวนานที่จะผดุงมาเทียบกับคณะอื่น แต่ถ้าอยู่ๆ เราจะยุบตัวเองไปปะไว้เพื่อความอยู่รอด ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะเห็นว่ามันคนละ FUNCTION สมมุติว่าคณะใดคนนั้นเขาไม่ได้เข้าถึงถึงอุดมการณ์ของเรา มันก็ไม่มีประโยชน์หมดวาระก็จบไป อย่างตัวเองเป็นคนบดบางเรื่องก็ FADE ไปเหมือนกันถ้าเราไม่เห็นด้วย เพราะฉะนั้นความเป็นอิสระมันก็สามารถทำให้เราทำอะไรได้เต็มที่ ปรับ FUNCTION ให้เป็นไปตาม 3 เสาต้นนี้ ก็เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งพี่บี (วิริยา น้อยวงศ์ บอ.4) อีกปี-2 ปี ก็คงกลับมา และมีบัณฑิตอาสาสมัครเราหลายคนที่อยู่หลายประเทศ เราก็สามารถที่จะเข้าไปสู่จุดมุ่งหมายของเราได้

ประเด็นที่ 2 อยากคุยกับจุ่ม(ภาวนา นาดิพนธบ.10) เรื่องประกันคุณภาพการศึกษา ทุกคนที่ทำงานบริหารจะกดดันมาก ตัวเองก็เคยตอนแรกคณะสังคมศาสตร์ก็ค่อนข้างต่อสู้เรื่องนี้มาพอสมควร ตอน กพร.ไปประเมินก็ FEEDBACK กลับเข้าไปแรงว่า คุณดัดเลื้อตัวเดียว คุณให้คนอื่นทุกคน คนละหุ่นมาใส่เหมือนกัน มันไม่ใช่ เราก็ดู IGNOR มันพอสมควร อ.อุทัย อธิการบดีศิลปากร ท่านก็บอกว่า อาจารย์ไม่ต้องตกใจหรอก ผมเป็นคนบดีที่ ม.วลัยลักษณ์ ก็ตกเกณฑ์ตลอดเวลาที่ไปประเมิน แต่มันมีเทคนิคหนึ่ง เช่น ที่คณะสังคมศาสตร์ เพิ่งแยกตัวออกมา 5 ปี แต่เราผ่านเกณฑ์ กพร. ได้อันดับ 4 จาก 20 หน่วยของมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งตัวเองยังตกใจเหมือนกันว่าได้มาได้ อย่างไรก็ตาม แต่จริงๆ คือเราไม่ได้ซีเรียสมาก แต่เรามีเทคนิคในบางโครงการเราไปร่วมกับหน่วยอื่น ในลักษณะของ KM และก็ได้คะแนนร่วม ลองศึกษาลงไปลึกๆ ว่า บางทีเราไม่ต้องไปเดินตามเกณฑ์นั้น ทำในจุดเด่นของเรา ในจุดไหนที่เราไม่ถนัดเราก็ลงไปศึกษาหรือดึงเครือข่ายเข้ามาร่วม สมมุติว่า คณะสังคมศาสตร์จัดงานลอยกระทง ครั้งหนึ่ง เราก็ดึงบคณนิตมา 20,000 บาท ดึงบการจัดการมา 20,000 บาท ดึงบศึกษาศาสตร์มา 20,000 บาท เป็นความร่วมมือ เราก็ดูว่าเป็นโครงการ หรือแต่ละกิจกรรมย่อย ก็ดูว่าเป็นโครงการ มันไม่ใช่หนักเหมือนที่เราคิด และเราสามารถเรียนรู้ที่จะใช้เทคนิคกับมัน ในขณะที่เดียวกันเราก็ไม่ได้ไปเป็นทาสของประกันคุณภาพฯ ที่ต้องไปวิ่งแข่งกับคนอื่น ส่วนตัวเองก็มาสบายๆ แต่ว่าทุกครั้งที่มีโอกาสดังกล่าว สกอ.ทั้งๆ ที่ไปเอาทุนเขา ต่อหน้าก็จะบอกว่า คุณทำอะไรอยู่ เรื่องสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร กว่าเราจะไปถึงเป้าหมายนั้นสำหรับสังคมศาสตร์มันเป็นไปได้ยาก ไม่เหมือนคุณ ที่เอา สะเดา มังคุด เข้าไปในห้องทดลอง ก็ได้โปรเจกหนึ่งแล้ว ตรงนั้นต้องไปดูเทคนิคว่าเราจะทำอย่างไรได้ ซึ่งไม่อยากจนเกินไป เพราะฉะนั้นอยากให้เรามุ่งเป้าหมายหลักของเรามากกว่า ณ ตรงนี้อาจหาทางออกทีหลัง และที่สำคัญอยากให้คงสภาพ ณ ตรงนี้ ไม่ต้องไปปะใคร เราเป็นลูกเมียน้อยทำไม เราเป็นลูกเมียหลวงอยู่แล้ว หรือไม่เราก็เป็นไทแก่ตัวอยู่แล้ว... ขอบคุณค่ะ

นายเดช พุ่มคชา(บอ.3)

ถ้าความคิดและวาทกรรมที่ผมเขียนไว้ในเอกสารนี้ ทำให้ต่อมในสมองซีกซ้าย ซีกขวาปั่นป่วน ก็ขอได้อโหสิด้วย แต่ผมรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จ ในฐานะที่ผมเป็นตัวกระตุ้นสังคมที่ทำให้คนเกิดการพูดคุยกัน ผมคิดว่าระยะประมาณไม่ต่ำกว่า 20 ปี ที่รุ่นน้องจะได้มาฟังรุ่นพี่ เกือบไม่มี 20 ปีที่ผ่านมาน้อยมาก เพราะเวทีแบบนี้ไม่มี เพราะฉะนั้นผมคิดว่านี่เป็นจุดที่ทำให้เป็นแรงบันดาลใจให้เรามาเจอกัน เรื่องที่พูดกันวันนี้สะท้อนออกมาด้วยเสียงสั่นบ้าง น้ำตาบ้าง มันไม่ใช่แค่เราแคร์รัก เพราะเราเห็นคุณค่า งานวิจัยที่ผมช่วยสำนักฯ ทำ (ตอนนี้ยังพิมพ์ไม่เสร็จ) เราทำวิจัยเราพบหมดเลยว่าการนี้มีคุณค่าจริงๆ ผมมาที่นี่ 4 วันแล้ว เพื่อมาว่าตามมติฐานผมผิดหรือถูก ก่อนที่จะพูดได้ว่าจริงไหม พอเราเอาคนมาเพราะในประโยคหนึ่งที่อาจารย์ป่วยพูดว่า “ถ้าเก่งจริงก็ไปคนเดียวสิ และไปอยู่ชนบทอยู่ให้ได้” พบว่า 23 คน ที่มาสะท้อนให้ฟังในวันสัมมนา จะโยนผ้าทิ้งระหว่างทางก็มีนะ

บ้างก็เปลี่ยนใจอยู่สัปดาห์ และหลายๆคนไม่ใช่แค่สัปดาห์ แต่รู้สึกว่าตัวเองจะต้องปรับปรุงอย่างไรในเรื่องของความคิด พฤติกรรม และหลายๆ คนเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง พูดเลยว่า เคยตื่นสายก็ตื่นเช้า เพราะฉะนั้นนั่นเป็นการพิสูจน์ ฉะนั้นไม่มีปัญหาที่จะบอกกับสาธารณะว่า กระบวนการอบรมบ่มเพาะของบัณฑิตอาสาสมัครที่ครูกิดไว้ ถูกแล้ว สามารถทำให้คุณปรับเปลี่ยนได้

เพราะฉะนั้นถ้าจะอยู่ต่อไป “ต้องอยู่ด้วยคุณภาพ” คุณภาพมี 2 อย่าง คนรุ่นเก่าอย่างผมก็แสดงตัวว่าวันนี้ก็ยังมีคุณภาพอยู่ในขณะเดียวกัน “ในงาน” ที่จะต้องทำ จุดแข็งที่สุดคือว่า เรามีความรู้เรื่องทางสังคมชนบท จุดแข็งเหล่านั้นผ่านชุดความรู้ต่างๆ วิธีการในชนบท วิธีการเข้าชนบท รวมทั้งงานศึกษาวิจัย จะเอามาคิดให้เป็นประโยชน์ได้อย่างไรกับสถานการณ์นี้ พูดง่ายๆ ถ้าพูดภาษาตลาดว่า จะเอาต้นทุนเหล่านี้มาขายได้อย่างไร ให้มีเสน่ห์ ให้เป็นที่ยอมรับ และชุดความรู้เหล่านี้จะขายได้จะสร้างงานต่อไปได้อย่างไร คืองานศึกษาวิจัย ที่จ.เต็มใจพูดว่า ขณะนี้ทุกปีที TDR เขาก็เสนอรายงานวิจัยชนบทไทยเป็นอย่างไร อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่เราจะเอาไปต่อยอดจากจุดแข็ง อันนี้เป็นจุดที่พยายามพูดกันมา และจะต้องทำเรื่องนี้ สื่อสารกับมหาวิทยาลัยอย่างไร สื่อสารกับฝ่ายบริหาร และสื่อสารกับประชาคมธรรมศาสตร์ ด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง อันนี้ก็เป็นหน้าที่ที่ต้องช่วยกันคิด และสิ่งที่สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องคิดไม่ควรคิดในเรื่องทุน ในเชิงว่าเอาทุนมาก่อนแล้วค่อยทำงาน ทุนกับงานต้องไปด้วยกันพร้อมๆ กัน เพราะมีหลายงานที่ทุนมาใหญ่แต่บริหารรักษาทุนไม่ได้

สรุปก็คือว่าอย่างไรก็ตามที่ผ่านมา 40 ปี สำนักบัณฑิตอาสาสมัครยังมีจุดแข็งอยู่ แต่จะเอาจุดแข็งเหล่านี้มาช่วยกันได้อย่างไร ท้ายที่สุดที่ไม่ได้พูดกันชัดเจนก็คือว่า คนที่เห็นคุณค่าก็ต้องช่วยกันคนละไม้คนละมือ ศิษย์เก่าก็ต้องช่วยกัน สุดท้ายทุกครั้งที่ผมขึ้นไปชั้น 6 จะมีทุกข์ เห็นน้องทำงานไม่มีความสุข คือผมเป็นคนทำงานแล้วต้องมีความสุข ผมเป็น NGO ถูกใครว่า ผมมีความสุขตลอดเวลา พอเห็นน้องอยู่แต่กับกองกระดาก พอมาวันนี้มาฟังพี่เล็ก(พรรณยุพา นพรัตน์ บอ.1) เราก็ต้องช่วยกันคิดว่า เราต้องช่วยกันได้การประเมินผล หรือช่วยสร้างการประเมินกันอย่างไร เราก็ต้องช่วยกัน เพราะว่าเราจะตกอยู่ตรงจุดนั้น ผมว่าต่อไปก็จะตกอีกแน่ เช่น ผลงานไม่ดีพิมพ์ในวารสารระดับต่างประเทศ นักศึกษาจบแล้วสร้างชื่อเสียงระดับประเทศ อายุ 25 – 26 จะสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศมากมายได้อย่างไร มันจะมีสักกี่คน

แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือว่าก่อนที่จะเราจะเรียกร้องให้ใครเขาช่วยเรา ต้องถามตัวเองว่าเราช่วยตัวเองหรือยัง เรามีคุณภาพในการที่จะบอกว่า ภูแน ภูแจ้ง จริงหรือเปล่า อันนี้เป็นสิ่งที่ผมคิดว่าท้าทายสำนักบัณฑิตอาสาสมัครเป็นอย่างยิ่ง

ดร.นรเศรษฐ์ พิธิฐพันธ์(บอ.10)

“ไปสู่อู่อยู่กับเขา เฝ้าฝึกฝน อุทิศตนช่วย อำนวยผลเพิ่ม เริ่มจากสิ่งที่มี ทำจากสิ่งที่เขา
รู้” พี่เดช เป็นคนแปล ผมจำได้เมื่อพ.ศ.2520 ผมไปเป็นอาสาสมัครและผมเขียนบทกลอนไปติด
ตอนอยู่ศรีลังกา ผมทราบว่า บัณฑิตอาสาสมัคร41 กำลังจะกลับพื้นที่ อย่าลืมคำที่พี่เดชแปลไว้
ไม่ใช่ไปอยู่แล้วทำให้แตกแยก แต่ต้อง ไปอยู่ ไปฝึกฝน ไปช่วย อันนี้ก็ขอสรุปที่พี่เดชพูด ปกติพี่เดช
ชอบสรุปเป็นบทกลอน แต่วันนี้มาสดใหม่ วันนี้นักกลอนไม่มี ก็คือว่าให้อยู่ในใจ ให้ท่องในใจ ใน
โอกาสที่เราได้เสียสละเวลามา บางท่านเดินทางมาตั้งแต่วันที่ 24 นื่องๆ ปกติก็ต้องข้ามหมูบ้านแล้ว
แต่ก็มาลี้มนมาอยู่ที่นี่ แต่กระบวนการนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นนักศึกษาจะกลับไปอยู่
กับเขา เฝ้าฝึกฝน..... ก็ขอเชิญ ท่านผู้อำนวยการ สุรัสวดี กล่าวปิดประชุม เชิญครับ

รศ.สุรัสวดี หุ่นพยนต์(ผู้อำนวยการ ส.บอ.)

ขอบคุณทุกท่านที่ได้กรุณามาแลกเปลี่ยน ทำให้เรามีความคิดที่หลากหลายแตกต่าง
มากขึ้น จากจุดเริ่มต้นในปัญหาที่เราเผชิญอยู่นี้ เริ่มจากที่ประชุมกรรมการบริหาร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (กบม.) ได้คิดคำนวณหาค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิตต่อคน โดย
คำนวณจากค่าใช้จ่ายทั้งหมดของคณะหรือหน่วยจัดการศึกษา หารด้วยจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาของ
คณะหรือหน่วยงานนั้นในแต่ละปี ในกรณีสำนักบัณฑิตอาสาสมัครเมื่อนำจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา
ในแต่ละปีหารงบประมาณที่ใช้แต่ละปี คิดเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของบัณฑิตปีละ 3 แสนกว่า เกือบ
4 แสนบาท แม้แต่บัณฑิตคณะแพทยยังมีค่าใช้จ่ายไม่ถึงจำนวนนี้เลย นี่คือนี่สิ่งที่มีการนำเสนอต่อที่
ประชุม กรรมการบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์(กบม.) ถ้าคิดโดยมาตรฐานแบบนี้ เฉลี่ยเอาจาก
จำนวนนักศึกษาที่จบในแต่ละปี อย่างไรเสียค่าใช้จ่ายบัณฑิตอาสาสมัครก็ราคาขนาดนี้

ถามว่าเราจะลดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวนี้ลงมาได้ไหม คำตอบคือ ทำได้ด้วย 2 – 3 วิธี
ด้วยกันวิธีแรกด้วยการเพิ่มจำนวนบัณฑิตอาสาสมัคร ด้วยการหาภาคเอกชนมาสนับสนุนค่าใช้จ่าย
รายเดือนให้บัณฑิตอาสาสมัครแต่ละคน วิธีที่สอง ลดค่าใช้จ่ายอาจทำได้โดยเลิกอุดหนุนบัณฑิต
อาสาสมัคร ทุกคนมาเรียนจ่ายเงินของตัวเอง มหาวิทยาลัยยังคงยกเว้นค่าหน่วยกิตให้ เอาใหม่ ก็เป็น
ทางเลือกอีกทางหนึ่ง ซึ่งทำให้เราสามารถรับบัณฑิตอาสาสมัครเพิ่มขึ้นได้ ถ้านำวิธีนี้มาเป็น
ทางเลือก ก็พอที่จะทำให้ปริมาณผลิตบัณฑิตเพิ่มขึ้น การเพิ่มจำนวนบัณฑิตอาสาสมัครทั้ง 2 แบบนี้
อาจทำให้อาจารย์ผู้สอนรู้สึกว่าคุณค่ากับการลงทุนลงแรงในการจัดการเรียนการสอน เพราะการ
จัดการสอนสำหรับคน 30 คน หรือ 40 คน ก็มีได้เพิ่มภาระงานให้กับอาจารย์ผู้สอนมากนัก ภาระงาน
หนักขึ้นอาจไปอยู่ที่การติดตามบัณฑิตอาสาสมัครในภาคสนาม ถามว่าเรามีวิธีการติดตามไหม
คำตอบคือ มี เพราะบัณฑิตอาสาสมัครมีจำนวนมากที่อยู่ในภูมิภาค หลายคนปวารณาตัวที่จะช่วยเรา
ติดตามบัณฑิตอาสาสมัครในภาคสนาม หรือแม้กระทั่งช่วยลดทอนในเรื่องค่าใช้จ่ายในการสำรวจ

พื้นที่ หากอยู่ใกล้เขาเขาพร้อมจะลงไปสำรวจหรือติดตามให้ ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาระดับภูมิภาคที่จะให้มาทำเรื่องนี้ ก็อาจมีความเป็นไปได้

การแลกเปลี่ยนกันในวันนี้โดยเฉพาะช่วงที่เราได้ฟังบันทึกอาสาสมัครรุ่นที่ 41 มาสะท้อนการเติบโตทางความคิด มันก็ทำให้คนเก่า ๆ มีความรู้สึกดี ๆ ว่าบัณฑิตอาสาสมัครรุ่นปัจจุบันยังทำบทบาทหน้าที่นี้ได้ และยังถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า มีความหมายกับสังคม มันไม่ควรจะถูกยุบ แต่สำหรับเวลาที่พูดถึงเรื่องยุบหรือไม่ยุบ มองว่าส่วนราชการ สถาบันการศึกษา มันเกิดขึ้นได้มันก็ควรจะยุบได้ การตั้งองค์กรมาจากคนตั้งขึ้นมา เมื่อหมดหน้าที่ ไม่สามารถทำภารกิจ มันก็ต้องยุบ ไม่ควรจะคงอยู่และใช้งบประมาณไปโดยสิ้นเปลือง นั่นคือ “ยุบได้” สำหรับความคิดของตนเอง แต่ไม่ได้บอกว่าจะต้องจะต้องยุบเมื่อนั้นเมื่อนี้ การจะยุบเมื่อใดนั้นนั้นย่อมหมายความว่าเราจะประเมินอย่างรอบคอบแล้ว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลักยินยอมพร้อมใจ หรือเห็นพ้องกันแล้วว่า ในเมื่อมันหมดประโยชน์หมดภาระหน้าที่แล้ว องค์กรก็ควรจะหมดสิ้นไปด้วย

แต่ถ้าเราประเมินในแง่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เอง ถามว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จะยุบในขณะนี้หรือไม่ คำตอบก็คือ “ไม่ยุบหรอก แต่ก็ปล่อยไว้อย่างนี้” อย่างน้อยการมีอยู่ของสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ก็สามารถเอาไปบอกคนอื่นได้ว่ามีการจัดการศึกษาแบบนี้ ผู้ประเมินไม่ว่าจะเป็น สมศ.(สำนักมาตรฐานการศึกษา) สกอ.(สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา) เวลามาประเมิน เขาก็จะบอกว่ามีมหาวิทยาลัยเดียวที่มีหลักสูตรบริการสังคมแบบนี้ เป็นที่ชื่นชม แต่ถามว่าเวลาเราเผชิญปัญหาและต้องการให้สนับสนุน เขาก็มักจะพูดว่ายินดีๆ แต่เวลาเสนอเข้าไปก็ไม่มีอะไร เราก็มองใจ มหาวิทยาลัยก็ไม่ได้ให้งบประมาณเพิ่มกับคณะต่างๆ เพราะฉะนั้นการที่มหาวิทยาลัยตัดงบประมาณของเรา เขาก็ตัดงบประมาณที่อื่นด้วยเป็นส่วนส่วนเหมือนกัน แต่คณะอื่นเป็นคณะที่สามารถจะแสวงหาเงินทอง

คณะบัญชีฯ มีรายได้พิเศษมากกว่ามหาวิทยาลัยในแต่ละปี มีเงินสะสมเป็น 1,000 ล้านบาท รัฐศาสตร์ทำได้ไหม เศรษฐศาสตร์ทำได้ไหม มันมีหลายหน่วยงานหลายคณะที่สามารถสร้างรายได้ให้ตนเองได้ แต่ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาเพื่อสังคม ไม่ใช่วิชาที่หากำไรได้ ไม่ใช่เป็นวิชาที่ตลาดพร้อมยอมรับได้เป็นอย่างดี ไม่ตอบสนองตลาด เมื่อไม่ตอบสนองตลาดนั้นหมายความว่าต้องมีคนมา Subsidize หรืออุดหนุน ใครจะสนับสนุนได้บ้าง ณ ตอนนี้มีมหาวิทยาลัยสนับสนุนอยู่ แต่เมื่อเราเดินมา 40 ปี สำหรับตัวเองศิษย์เก่าต้องมีหน้าที่หวนกลับมาสนับสนุนกิจการนี้ แล้วบุคคลภายในองค์กร ก็ต้องปรับตัวเองในการทำงาน เราต้องปรับทุกกระบวนการที่จะทำให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องคงอยู่ ซึ่งความคิด อุดมการณ์ ที่เราบอกว่าโดยสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ไม่เคยคุยกันด้วยปณิธานอุดมการณ์ แต่อยู่ๆ มาปีหนึ่ง ตลาดธุรกิจออกไปในทิศทางนั้น เราต้องมาบอกว่าตกลงเรามีวิสัยทัศน์ของเราอย่างไร ตกลงเรามีวิสัยทัศน์ของเราว่าอะไรอย่างไร แล้วเราก็กำหนดออกมา ซึ่งไม่ได้หนีจากสิ่งที่เราเริ่มต้น ซึ่งตอนนี้เราก็มองเผอเรอเอกสารนี้ให้กับบัณฑิตอาสาสมัคร ให้ทุกคนได้รับรู้ว่าเราเดินในแนวทางนี้ ในร่องรอยอันนี้

เชื่อว่าจากวันนี้ไปก็คงมีการจัดวงคุยกันเล็กๆ เป็นกลุ่มของบัณฑิตอาสาสมัครในแต่ละกลุ่มที่ใกล้ๆ กัน และหาวิธีการของตัวเองที่เหมาะสมสอดคล้องกับตัวบัณฑิตอาสาสมัครในกลุ่มนั้นๆ ว่าท่านจะมาสสนับสนุนองค์กรในส่วนนี้ได้อย่างไร ในขณะที่เดียวกันสำนักบัณฑิตอาสาสมัครเองพร้อมที่จะเปิด หากต้องการเรื่องสถานที่ที่จะจัดให้ จากนั้นไปที่ศูนย์รังสิตจะเป็นสำนักงานหลักสำหรับสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ทำพระจันทร์จะเป็นส่วนย่อย และจะกินพื้นที่ทั้งหมด ที่อาคารหอสมุดเดิมให้มหาวิทยาลัย และขอให้มหาวิทยาลัยมาปรับพื้นที่ชั้น 6 ดึงอเนกประสงค์ เพื่อใช้สำหรับการเรียนการสอนปริญญาโท ซึ่งขณะนี้มหาวิทยาลัยก็ตอบรับแล้ว พร้อมสมบรูณ์น่าจะมีอุทยานนี้ที่จะย้ายมาอยู่ที่รังสิตทั้งหมด

ขอเรียนให้ทราบและขอสื่อสารถึงบัณฑิตอาสาสมัครเก่าๆ ด้วยหากต้องการคุย ต้องการประชุม เราพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่ ส่วนดีกศูนย์ฝึกอบรมเก่าที่ใช้มาตั้งแต่ปี 2528 (รุ่น17) ส.บอ.มีความพยายามใช้สถานที่ให้เต็มเวลาตลอดมา ในยามที่บัณฑิตอาสาสมัครออกไปศึกษาภาคสนามในพื้นที่ ก็พยายามใช้เป็นที่พักผ่อนและเป็นที่พัก มีความพยายามทำนะ แต่มันไม่เหมาะ ตรงที่ห้องพักก็แคบ ร้อนก็ร้อน บัณฑิตอาสาสมัครทุกคนจะบ่นมาก การระบายอากาศไม่ดี บางทีหลังคารั่วรื้อน้ำนอง มีสารพัดปัญหาเนื่องจากเป็นตึกเก่ามากๆ มันต้องการปรับปรุง เคยมีการคุยกันว่าควรมีการปรับหรือควรรื้อตึก นี่ก็เป็นประเด็นหนึ่งเหมือนกัน ตรงนี้ก็เป็นเรื่องที่ใช้ทั้งเวลาและใช้ทั้งเงิน โดยเงื่อนไขเฉพาะของสำนักบัณฑิตอาสาสมัครเองคงทำไม่ได้ แม้กระทั่งตอนปรับปรุงตึกนี้ ทีมมหาวิทยาลัยให้มาเป็นอาคาร 2 ชั้น ชั้นล่างเป็นพื้นที่โล่งมหาวิทยาลัยให้ออกแบบปรับปรุงเพื่อให้สามารถใช้งาน เพื่อเป็นสำนักงานได้อย่างสมบรูณ์แบบสำนักฯ เสนอออกแบบปรับปรุงมูลค่า 8 ล้านบาท อธิการบดีบอกให้ 2 ล้านบาทเท่านั้น เราก็ได้อาคารปรับปรุงใหม่ตามสภาพที่เห็นอยู่นี้ เราก็จะใช้ที่นี่เป็นที่เรียนเพื่อแยกระหว่างที่พักกับที่เรียน แทนที่จะเป็นอาคารเดียวกันเช่นในอดีต ซึ่งบางครั้งบัณฑิตอาสาสมัครก็แต่งตัวไม่เรียบร้อยเดินไปเดินมาในเวลาทำงาน ซึ่งก็ไปดำเนินได้ไม่ถนัด เนื่องจากอาคารชั้นบนใช้เป็นที่พัก ชั้นล่างใช้เป็นที่ทำงาน และมีห้องน้ำแยกต่างหาก

ในขณะที่เดียวกันเรื่องภารกิจที่เราจะทำในส่วนที่เกี่ยวกับบริบทแวดล้อมทั่วไป เขาต้องมีประกันคุณภาพการศึกษา ตอนนี้ก็มี TQF อีกต่างหาก ก็ต้องทำ ถ้าไม่ทำก็ไม่ได้ สกอ.จะเอามาเป็นมาตรฐาน เราไม่สนใจบ้างก็ได้ เช่นการประเมินของ สมศ.ที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ได้รับการจัดอยู่ลำดับ 4 ของการประเมินมหาวิทยาลัยทั้งหมด ลำดับ 1, 2 และ 3 คือ มหาวิทยาลัยมหานคร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยสุรนารี ถามว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดีน้อยกว่ามหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง ที่กล่าวมาใช่หรือไม่ ผู้คนก็บอกไม่ใช่ แต่เขาก็วัดตรงนั้น ใครทำได้เกณฑ์นั้นสูงในระดับต้น ๆ ก็ได้รับจัดลำดับที่ 1 , 2 , 3 ไป ใครทำไม่ได้ ก็ตกลงมา เราอาจบอกว่าไม่แคร์ ตกก็ตกไป มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ แต่มหาวิทยาลัยเหล่านั้นเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง ฉะนั้นคุณก็จะทำอะไรที่เฉพาะและทำให้ได้ตามนั้นก็จะเป็นเรื่องง่ายกว่าที่จะจัดการศึกษาแบบหลากหลายใหญ่โต นี่เป็นเรื่องที่เล่าสู่กันฟังว่าสถานการณ์เป็นแบบนี้ เราคิดอะไรทำอะไร คนภายในคิดตลอดเวลา ที่ผ่านมามีต้องขอบคุณบุคลากรภายใน ที่มีขนาดเล็กทำงานมีประสิทธิภาพ แต่ในขณะเดียวกัน ทำอย่างไรให้ทุกคนทำงานอย่างเต็มที่มีประสิทธิภาพ แล้วไม่ทำให้คนอื่นรู้สึกแย่ว่า ฉันทำงานหนัก แต่มีคนที่ทำงานไม่เต็มที่อยู่ในองค์กรเดียวกัน

สุดท้ายก่อนปิดการประชุมแลกเปลี่ยน ขอขอบคุณทุกท่านอีกครั้ง ขอขอบคุณท่านอาจารย์สุชุม ซึ่งมาตั้งแต่ก่อนเที่ยงและได้อยู่แลกเปลี่ยนกับเราจนถึงขณะนี้ ขอขอบคุณพี่เล็ก(รศ.พรรณยุพา นพรัก บอ.1) พี่ชู(ชุติมา พัวผดุงศิษฐ์ บอ.1) พี่เต่า(วิภา พูนเพียร บอ.2) พี่จวบ(ประจวบลาภ อริยะวงกิจ บอ.2) และทุกคนที่ได้ช่วยเราอย่างมากตลอดระยะเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา และขอบคุณบัณฑิตอาสาสมัครรุ่นที่ 41 ที่ทำให้พี่ๆ หลายคนได้เห็นพัฒนาการของพวกเรา ที่มีการเติบโตทางความคิดและพฤติกรรม ขอขอบคุณคุณนรเศรษฐ(ดร.นรเศรษฐ พิสิฐพันธ์ บอ.10) ที่ช่วยเป็นวิทยากรดำเนินรายการให้ ขอขอบคุณพี่เดช(เดช พุ่มคชา บอ.3). และมอบของที่ระลึกให้ พี่เล็ก และอีกหลาย ๆ ท่านพร้อมกันนี้

